

www.nso.go.th

ตัวชี้วัดแรงงาน พ.ศ. 2562

ตัวชี้วัดแรงงาน พ.ศ. 2562

สำนักงานสถิติแห่งชาติ
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ตัวชี้วัดแรงงาน
พ.ศ. 2562

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หน่วยงานเจ้าของเรื่อง กองสถิติสังคม
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
โทรศัพท์ 0 2142 1247
โทรสาร 0 2143 8136
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : slaborfs@nso.go.th

หน่วยงานที่เผยแพร่ กองสถิติพยากรณ์
สำนักงานสถิติแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 2
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กทม. 10210
โทรศัพท์ 0 2143 1323
โทรสาร 0 2143 8132
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : services@nso.go.th

ปีที่จัดพิมพ์ 2563

คำนำ

ตัวชี้วัด เป็นเครื่องมือสำคัญในการประเมินความสำเร็จของการปฏิบัติงาน เนื่องจากเป็นตัวสะท้อนให้เห็นภาพหรือสถานการณ์ของเรื่องนั้นๆ อาทิเช่น ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจจะสะท้อนภาพเศรษฐกิจว่าเป็นอย่างไร ตัวชี้วัดทางสังคมก็จะสะท้อนสภาพสังคม ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง สำหรับตัวชี้วัดด้านแรงงานก็เช่นกัน สามารถแสดงให้เห็นภาพรวมด้านแรงงานของประเทศ นอกจากนี้ยังทำให้ทราบว่า การดำเนินงานที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ควรปรับปรุง พัฒนาหรือส่งเสริมอย่างไร เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย ดังนั้นการติดตามข้อมูลตัวชี้วัดอย่างต่อเนื่องจากอดีตสู่ปัจจุบัน จะทำให้เห็นภาพความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ในเรื่องนั้นๆ ได้ชัดเจนขึ้น

กลุ่มสถิติแรงงาน กองสถิติสังคม จึงได้จัดทำฐานข้อมูลตัวชี้วัดด้านแรงงานขึ้น โดยยึดแนวคิดขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) เป็นส่วนใหญ่ และประมวลผลจากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรของสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยคาดหวังว่าฐานข้อมูลชุดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งในเอกสารฉบับนี้จะประกอบด้วยคำนิยาม ความหมายของตัวชี้วัด และสูตรที่ใช้ในการคำนวณ และในโอกาสต่อไปผู้จัดทำจะพัฒนาชุดตัวชี้วัดด้านแรงงานนี้อย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดแรงงาน
Labour Indicators

สารบัญ

□ คำนำ	i
□ สารบัญแผนภูมิ	v
□ สารบัญตาราง	vii
□ บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขต	2
ประโยชน์ที่ได้รับ	2
คำนิยาม	3
□ การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน	
อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน	13
□ การมีงานทำ	
อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร	18
ผู้ทำงานตามสถานภาพการทำงาน	21
ผู้ทำงานตามอาชีพ	24
ผู้ทำงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	27
ผู้ทำงานตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ	31
ค่าจ้างเฉลี่ยของลูกจ้าง	33
ผู้ทำงานด้าน ICT	39
□ การทำงานไม่เต็มศักยภาพ	
ผู้ทำงานไม่เต็มเวลา	43
การทำงานต่ำระดับในเรื่องชั่วโมงการทำงาน	45

สารบัญ (ต่อ)

☐ การว่างงาน	
การว่างงาน	47
การว่างงานของวัยเยาวชน	50
การว่างงานในระยะยาว	52
☐ ผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	54
☐ ผลผลิตภาพแรงงาน	57
☐ แรงงานนอกระบบ	59
☐ การย้ายถิ่น	62
☐ ความต้องการพัฒนาขีดความสามารถ	64

สารบัญแนภูมิ

แผนภูมิ 1	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 - 2562	14
แผนภูมิ 2	จำนวนผู้มีงานทำและอัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน พ.ศ. 2562	14
แผนภูมิ 3	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2562	17
แผนภูมิ 4	อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2562	20
แผนภูมิ 5	ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน และเพศ พ.ศ. 2562	23
แผนภูมิ 6	ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน พ.ศ. 2550 - 2562	23
แผนภูมิ 7	จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2561 - 2562	26
แผนภูมิ 8	ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2550 - 2562	30
แผนภูมิ 9	ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ พ.ศ. 2550 - 2562	31
แผนภูมิ 10	อัตราส่วนหญิงต่อชายในการทำงานที่ได้รับค่าตอบแทน พ.ศ. 2550 - 2562	35
แผนภูมิ 11	อัตราค่าจ้างเฉลี่ย จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2550 - 2562	36
แผนภูมิ 12	อัตราการงานของผู้หญิงที่ทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ พ.ศ. 2550 - 2562	44
แผนภูมิ 13	เปรียบเทียบอัตราการงานแบบไม่เต็มเวลาและต่ำระดับด้านชั่วโมง การทำงาน พ.ศ. 2550 - 2562	44
แผนภูมิ 14	เปรียบเทียบอัตราการว่างงานและผู้ทำงานต่ำระดับด้านชั่วโมง การทำงาน พ.ศ. 2550 - 2562	46

สารบัญแนภูมิ (ต่อ)

แผนภูมิ 15	จำนวนผู้ว่างงานและอัตราการว่างงาน พ.ศ. 2550 – 2562	48
แผนภูมิ 16	อัตราการว่างงานของวัยเยาวชน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 – 2562	51
แผนภูมิ 17	อัตราการว่างงานของวัยเยาวชน และวัยผู้ใหญ่ พ.ศ. 2550 – 2562	51
แผนภูมิ 18	อัตราการว่างงานในระยะยาวเทียบกับจำนวนผู้ว่างงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 – 2562	53
แผนภูมิ 19	จำนวนและอัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน พ.ศ. 2550 – 2562	54
แผนภูมิ 20	อัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 – 2562	55
แผนภูมิ 21	อัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2550 – 2562	55
แผนภูมิ 22	ผลิตภาพแรงงาน จำแนกตามภาคอุตสาหกรรม พ.ศ. 2550 – 2562	58
แผนภูมิ 23	สัดส่วนแรงงานนอกระบบและในระบบ พ.ศ. 2550 – 2562	59
แผนภูมิ 24	ร้อยละของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2550 - 2562	60
แผนภูมิ 25	สัดส่วนการจ้างงานแรงงานนอกระบบภาคเกษตรกรรม จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 - 2562	61
แผนภูมิ 26	จำนวนและอัตราการย้ายถิ่น พ.ศ. 2550 – 2562	62
แผนภูมิ 27	อัตราความต้องการพัฒนาขีดความสามารถตนเองของประชากร พ.ศ. 2550 – 2562	65
แผนภูมิ 28	สัดส่วนผู้หญิงที่เข้ารับการพัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างศักยภาพ การหารายได้ พ.ศ. 2550 -2562	66

สารบัญตาราง

ตาราง 1	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2553 – 2562	15
ตาราง 2	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามภาค และเพศ พ.ศ. 2553 – 2562	16
ตาราง 3	อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2562	17
ตาราง 4	อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2553 – 2562	19
ตาราง 5	อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร จำแนกตามภาค และเพศ พ.ศ. 2550 – 2562	20
ตาราง 6	ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน และเพศ พ.ศ. 2553 – 2562	22
ตาราง 7	จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2553 – 2562	25
ตาราง 8	จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พ.ศ. 2553 – 2562	29
ตาราง 9	จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และเพศ พ.ศ. 2550 – 2562	30
ตาราง 10	จำนวนและสัดส่วนของวัยเยาวชนที่ไม่อยู่ในระบบการศึกษา/การจ้างงาน	32
ตาราง 11	อัตราส่วนหญิงต่อชายในการทำงานที่ได้รับค่าตอบแทน พ.ศ. 2550 – 2562	35
ตาราง 12	อัตราค่าจ้างเฉลี่ย จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2553 – 2562	36
ตาราง 13	รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมงของลูกจ้าง จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 – 2562	37

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง 14	รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมงของลูกจ้าง จำแนกตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2553 – 2562	37
ตาราง 15	รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมงของลูกจ้าง จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2553 – 2562	38
ตาราง 16	จำนวนผู้มีงานทำด้าน ICT จำแนกตามลักษณะงานด้าน ICT พ.ศ. 2557 – 2562	40
ตาราง 17	จำนวนผู้มีงานทำด้าน ICT ที่สำเร็จการศึกษาด้าน ICT จำแนกตามสาขาวิชา พ.ศ. 2557 – 2562	42
ตาราง 18	สัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาด้าน ICT ต่อผู้ทำงานด้าน ICT ทั้งหมด จำแนกตามสาขาวิชา พ.ศ. 2557 – 2562	42
ตาราง 19	อัตราการทำงานแบบไม่เต็มเวลา พ.ศ. 2550 – 2562	43
ตาราง 20	ผู้มีงานทำที่ทำงานต่ำระดับ พ.ศ. 2550 – 2562	46
ตาราง 21	ผู้ว่างงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 – 2562	48
ตาราง 22	อัตราการว่างงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2553 – 2562	49
ตาราง 23	อัตราการว่างงานในระยะยาว จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 – 2562	53
ตาราง 24	อัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2553 – 2562	56
ตาราง 25	สัดส่วนของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และเพศ พ.ศ. 2550 - 2562	60
ตาราง 26	สัดส่วนการจ้างงานนอกระบบ จำแนกตามภาคการเกษตรและนอกภาค การเกษตร และเพศ พ.ศ. 2553 - 2562	61
ตาราง 27	จำนวนผู้ย้ายถิ่น จำแนกตามกระแสนการย้ายถิ่น เพศ และภาคที่อยู่ปัจจุบัน พ.ศ. 2554 – 2562	63
ตาราง 28	อัตราความต้องการพัฒนาขีดความสามารถตนเองของประชากร พ.ศ. 2550 – 2562	65

ตัวชี้วัดแรงงาน
Labour Indicators

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

แรงงาน นับว่าเป็นหัวใจพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศไปสู่คำกล่าวที่ว่า “ประเทศมั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง” เพราะคนเราเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจำเป็นต้องหางานทำตามความรู้ ความสามารถ ตามความสมัครใจของตนเอง เพื่อหารายได้มาเลี้ยงชีพของตนเองให้ดำรงอยู่ได้ ทั้งนี้ สถานภาพในการทำงานของแต่ละบุคคลก็มีอยู่หลายสถานภาพ บางคนอาจจะทำงานในฐานะนายจ้าง ลูกจ้างเอกชน ประกอบธุรกิจส่วนตัว หรือบางคนก็ทำงานให้กับธุรกิจของครอบครัวตนเอง เป็นต้น ฉะนั้นการมีงานทำของประชากรเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะก่อให้เกิดรายได้ เพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพให้อยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข ส่งผลให้ประเทศชาติก็就会有ความเจริญก้าวหน้ามั่นคง

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ดำเนินการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร เป็นประจำครั้งแรกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2506 โดยปี พ.ศ. 2514 ทำการสำรวจปีละ 2 รอบ และใน พ.ศ. 2527 ถึง พ.ศ. 2540 ได้ทำการสำรวจปีละ 3 รอบ โดยรอบที่ 1 ทำการสำรวจในเดือนกุมภาพันธ์ เป็นช่วงหน้าแล้งนอกฤดูการเกษตร รอบที่ 2 สำรวจในเดือนพฤษภาคม เป็นช่วงที่กำลังแรงงานใหม่ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาเริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงาน รอบที่ 3 สำรวจในเดือนสิงหาคม เป็นช่วงฤดูการเกษตร และต่อมาใน พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา ได้เพิ่มการสำรวจอีก 1 รอบรวมเป็น 4 รอบ โดยทำการสำรวจในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ซึ่งเป็นช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร ทั้งนี้เพื่อเป็นการนำเสนอข้อมูลที่สะท้อนถึงภาวะการมีงานทำ การว่างงานและการประกอบกิจกรรมต่างๆ ของประชากรทั้งประเทศ เป็นรายไตรมาสและต่อเนื่องครบทุกช่วงเวลาของปี

วัตถุประสงค์

เพื่อนำเสนอดัชนีชี้วัดที่สำคัญด้านแรงงาน เพื่อให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวและแนวโน้มในเรื่องแรงงานที่สำคัญ เพื่อตอบสนองความต้องการข้อมูลของผู้ใช้ และให้เกิดความหลากหลายมากยิ่งขึ้น รวมทั้งยังเป็นการเพิ่มคุณค่าของข้อมูลที่ได้จากการข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร

ขอบเขต

ใช้ข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2560 - 2562

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. การวางแผนด้านทรัพยากรมนุษย์เกี่ยวกับโครงสร้างประชากร และกำลังแรงงานในปัจจุบัน และอนาคต
2. การวางแผน การกำหนดนโยบาย มาตรการ และแผนงานด้านแรงงานของประเทศ
3. แนวทางในการกำหนดโครงการพัฒนา และส่งเสริมขีดความสามารถของประชากรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

คำนิยาม

งาน	หมายถึง	กิจการที่ทำ ที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ 1. กิจการที่ทำแล้วได้รับค่าตอบแทนเป็นเงิน หรือสิ่งของโดยค่าตอบแทนที่เป็นเงิน อาจจ่าย เป็น รายเดือน รายสัปดาห์ รายวัน หรือรายชิ้น 2. กิจการที่ทำแล้วได้ผลกำไร หรือหวังที่จะ ได้ผลกำไร หรือส่วนแบ่งเป็นค่าตอบแทน 3. กิจการที่ทำให้กับธุรกิจของสมาชิกใน ครัวเรือน โดยไม่ได้รับค่าจ้างหรือผลกำไรตอบ แทนอย่างใด ซึ่งสมาชิกในครัวเรือนที่ประกอบ ธุรกิจนั้นจะมีสถานภาพการทำงาน เป็นประกอบ ธุรกิจส่วนตัว หรือนายจ้าง
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	หมายถึง	บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่มีงานทำหรือไม่มีงาน ทำ แต่พร้อมที่จะทำงาน
ผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	หมายถึง	บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ไม่ได้ทำงานและไม่ พร้อมจะทำงาน เช่น ทำงานบ้าน เรียนหนังสือ แก่เกินไป ไม่สมัครใจ ไม่สามารถทำงานได้ เนื่องจากพิการหรืออื่นๆ
ผู้มีงานทำ	หมายถึง	บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ที่ได้ทำงาน โดยได้รับค่าจ้าง เงินเดือน หรือค่าตอบแทนที่ เป็นเงินหรือสิ่งของก็ได้ รวมทั้งผู้ที่ไม่ได้รับค่าจ้าง เงินเดือน หรือค่าตอบแทน เนื่องจากทำงานใน วิสาหกิจ หรือไร่นาเกษตรของครัวเรือน

ผู้ว่างงาน	หมายถึง	บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่ไม่ได้ทำงาน หรือไม่มีงานประจำทำแต่พร้อมจะทำงาน หางานสมัครงานหรือบรรจ
กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	หมายถึง	บุคคลที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปในช่วงเวลาที่สำรวจ เป็นผู้รอฤดูกาลที่เหมาะสม เพื่อที่จะทำงานและเป็นบุคคลที่ตามปกติจะทำงานที่ไม่ได้รับสิ่งของตอบแทนในไร่นาเกษตร หรือธุรกิจ ซึ่งทำกิจกรรมตามฤดูกาล โดยมีบุคคลในครัวเรือนเป็นเจ้าของ
แรงงานในระบบ	หมายถึง	ผู้มีงานทำที่ได้รับความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคม ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างชั่วคราว ของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ ครูหรือครูใหญ่ในโรงเรียนเอกชน ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนลูกจ้างของรัฐบาล ต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ และลูกจ้างที่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน
แรงงานนอกระบบ	หมายถึง	ผู้มีงานทำที่ไม่ได้รับความคุ้มครอง และไม่มีหลักประกันทางสังคมจากการทำงาน
การย้ายถิ่น	หมายถึง	การย้ายสถานที่อยู่อาศัยจากเขตเทศบาลอื่นหรืออบต.อื่น หรือจากประเทศอื่น ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยครั้งสุดท้ายมายังเขตเทศบาลหรืออบต. ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ปัจจุบันที่กำลังถูกสัมภาษณ์ ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

การเปลี่ยนเขตเทศบาลหรืออบต. เนื่องจากการขยายเขตเทศบาลหรือแยกหมู่บ้าน โดยที่บุคคลหรือครัวเรือนนั้นยังอยู่ประจำที่เดิม และการย้ายสถานที่อยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ไม่นับว่าเป็นการย้ายถิ่น

การพัฒนาขีดความสามารถ หมายถึง การพัฒนาตนเองโดยการเข้ารับการฝึกอบรม ฝึกอาชีพหรือพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยไม่นับรวม การฝึกอบรมในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) การฝึกอบรมด้านความมั่นคงของชาติ เช่น การฝึกอบรมเพื่อความมั่นคงของประเทศ ตัวอย่างเช่น ไทยอาสาป้องกันชาติ (ทสปช.) อาสาพัฒนาป้องกันตนเอง (อพป.) โครงการ กองหนุนเพื่อความมั่นคงของชาติ(กนช.) โครงการฝึกอบรม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หลักสูตร รักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน เป็นต้น

2) การฝึกอบรมด้านสุขภาพอนามัย ตัวอย่างเช่น ผู้สื่อข่าวสาธารณสุข (ผสส.) อบรม แม่บ้านโภชนาการ อนามัยแม่และเด็ก การ วางแผนครอบครัว อาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นต้น

3) การฝึกอาชีพด้านอื่นๆ เช่น การรณรงค์เพื่อ การรู้หนังสือ การฝึกอบรมด้านคุณธรรมและ หน้าที่พลเมือง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

การฝึกอบรม หมายถึง การพัฒนาบุคคลด้วย วิธีการต่างๆ ที่หน่วยงานทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน จัดให้มีขึ้นโดยกำหนด เป็นหลักสูตรต่างๆ และรวมถึงการประชุมทาง วิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ และสัมมนา

การพัฒนาฝีมือแรงงาน หมายถึง การฝึกอบรม ให้มีฝีมือ ความรู้ ความสามารถตลอดจน ทักษะที่ดีที่จะทำให้บุคคลสามารถทำงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพกับมาตรฐานของงาน และมีความ พร้อมที่จะพัฒนาฝีมือ ความรู้ ความสามารถให้ สูงขึ้นได้ หลักสูตรที่ต้องการได้รับการพัฒนาขีด ความสามารถ จำแนกเป็นหมวดใหญ่ๆ 9 หมวด

อาชีพ

หมายถึง

ได้แก่ ช่างอุตสาหกรรม คหกรรม ศิลปหัตถกรรม เกษตรกรรมและการเลี้ยงสัตว์ พาณิชย ภาษาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีพลังงาน และสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการ การท่องเที่ยว การโรงแรมและภัตตาคาร การบริการและอื่นๆ

ประเภทหรือชนิดของงานที่บุคคลนั้นทำอยู่ การจัดจำแนกประเภทอาชีพใช้ตาม International Standard Classification of Occupation (ISCO-08) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO)

อุตสาหกรรม

หมายถึง ประเภทของกิจกรรมทาง เศรษฐกิจที่ได้ดำเนินการโดยสถานประกอบการ ที่บุคคลนั้นกำลังทำงานอยู่ หรือประเภทของ ธุรกิจ ซึ่งบุคคลนั้นได้ดำเนินการอยู่ในสัปดาห์ แห่งการสำรวจ การจัดจำแนกประเภท อุตสาหกรรมใช้ตามThailand Standard Industrial Classification (TSIC) 2009 ฉบับปรับปรุงโดย สำนักงานสถิติแห่งชาติ

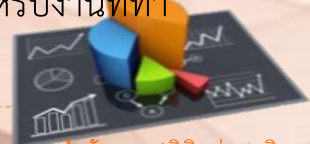
สถานภาพการทำงาน

หมายถึง

สถานภาพของบุคคลที่ทำงานในสถานที่ที่ ทำงานหรือธุรกิจแบ่งออกเป็น 5 ประเภทคือ

1) **นายจ้าง** หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจ ของ ตนเองเพื่อหวังผลกำไรหรือส่วนแบ่ง และได้ จ้างบุคคลอื่นมาทำงานในธุรกิจในฐานะลูกจ้าง

2) **ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง** หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเองโดยลำพัง ผู้เดียว หรืออาจมีบุคคลอื่นมาร่วมกิจการด้วย เพื่อหวังผลกำไร หรือส่วนแบ่งและไม่ได้จ้าง ลูกจ้างแต่อาจมีสมาชิกในครัวเรือน หรือ ผู้ฝึกงานมาช่วยทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง หรือ ค่าตอบแทนอย่างอื่นสำหรับงานที่ทำ

3) **ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง** หมายถึง ผู้ที่ช่วยทำงาน โดยไม่ได้รับค่าจ้าง ในไร่นาเกษตรหรือในธุรกิจของสมาชิกในครัวเรือน

4) **ลูกจ้าง** หมายถึง ผู้ที่ทำงาน โดยได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือน รายสัปดาห์ รายวัน รายชิ้น หรือเหมาจ่าย ซึ่งค่าตอบแทนที่ได้รับจากการทำงาน อาจจะเป็นเงินหรือสิ่งของ โดยลูกจ้างแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

ก. **ลูกจ้างรัฐบาล** หมายถึง ข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด เจ้าหน้าที่องค์การระหว่างประเทศ ตลอดจนลูกจ้างประจำ และชั่วคราวของรัฐบาล

ข. **ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ** หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้กับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

ค. **ลูกจ้างเอกชน** หมายถึง ผู้ที่ทำงานให้กับเอกชน หรือธุรกิจของเอกชน รวมทั้ง ผู้ที่รับจ้างทำงานบ้าน

5) **การรวมกลุ่ม** หมายถึง กลุ่มคนที่มาร่วมกันทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพึ่งตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกแต่ละคนมีความเท่าเทียมกันในการกำหนด การทำงานทุกขั้นตอนไม่ว่าเป็นการลงทุน การขยายงานอื่นๆ ของกิจการที่ทำ ตลอดจนการแบ่งรายได้ให้แก่สมาชิกตามที่ตกลงกัน (การรวมกลุ่มดังกล่าวอาจจดทะเบียนจัดตั้งในรูปของสหกรณ์หรือไม่ก็ได้)

ระดับการศึกษาจัดจำแนก ดังนี้

1) **ไม่มีการศึกษา** หมายถึง บุคคลที่ไม่เคยเข้าศึกษาในโรงเรียนหรือ ไม่เคยได้รับการศึกษา

2) **ต่ำกว่าประถมศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 หรือชั้น ม.3 เดิม

ระดับการศึกษาที่สำเร็จ

3) **ประถมศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ 6 หรือชั้นประถมปีที่ 7 หรือชั้น ม.3 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า

4) **มัธยมศึกษาตอนต้น** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ชั้น ม.3 ม.ศ.3 หรือ ม.6 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า

5) **มัธยมศึกษาตอนปลาย** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาในสายต่างๆ คือ

ก. **สายสามัญ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทสามัญศึกษาตั้งแต่ชั้น ม.6 ม.ศ.5 หรือ ม.8 เดิมขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า

ข. **อาชีวศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาหรือวิชาชีพที่เรียนต่อจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า โดยมีหลักสูตรไม่เกิน 3 ปี และไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า

ค. **วิชาการศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาการศึกษา (การฝึกหัดครู) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าขึ้นไป แต่ไม่สำเร็จระดับการศึกษาที่สูงกว่า

6) **อุดมศึกษา** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาในสายต่าง ๆ คือ

ก. **สายวิชาการ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทสามัญศึกษา หรือสายวิชาการ โดยได้รับวุฒิบัตรระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี โท หรือ เอก

ข. **สายวิชาชีพ** หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา หรือสายวิชาชีพ ที่ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือเทียบเท่าอนุปริญญา ปริญญาตรี

ค. สายวิชาการศึกษา หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาประเภทวิชาการศึกษา และได้รับประกาศนียบัตรระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี โท หรือ เอก

7) อาชีวศึกษาระยะสั้น หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาหรือการฝึกอบรมประเภทอาชีวศึกษาที่มีหลักสูตรไม่เกิน 1 ปี และได้รับประกาศนียบัตรหรือใบรับรองเมื่อสำเร็จการศึกษา พื้นความรู้ของผู้เข้าเรียนได้กำหนดให้แตกต่างกันตามวิชาเฉพาะแต่ละอย่างที่เรียน แต่อย่างต่ำต้องจบประมปีที 4 หรือเทียบเท่า

8) อื่นๆ หมายถึง บุคคลที่สำเร็จการศึกษาที่ไม่สามารถเทียบชั้นได้

กลุ่มดัชนีชี้วัดตลาดแรงงานที่สำคัญ
(Key Indicators of the Labour Market : KILM)

ตัวชี้วัดแรงงาน
Labour Indicators

การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน

อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (Labour Force Participation Rate)

□ แนวคิด

อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงสภาพกำลังแรงงานในตลาดแรงงานในประเทศ (ผู้มีงานทำ ผู้ว่างงาน และผู้รอฤดูกาล) เมื่อเทียบกับประชากรวัยแรงงานทั้งหมด โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 1)

□ สูตรการคำนวณ

$$\text{อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน} = \frac{\text{กำลังแรงงาน}}{\text{ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป}} \times 100$$

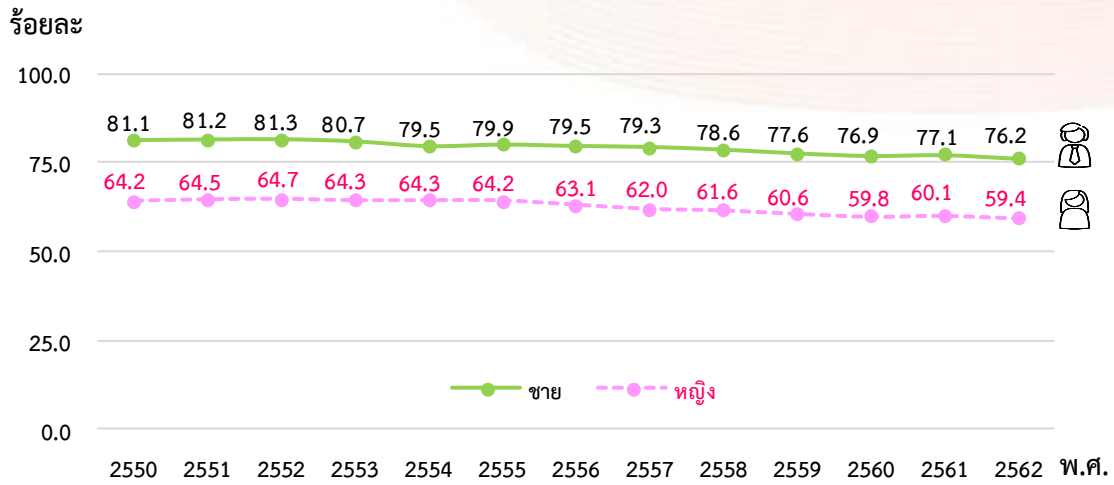
□ การวิเคราะห์

จากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ระหว่างปี 2550 – 2562 พบว่า อัตราการเข้ามามีส่วนร่วมในกำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 72.3 ในปี 2550 เป็นร้อยละ 67.5 ในปี 2562 สืบเนื่องมาจากจำนวนประชากรในไทยที่อยู่ในช่วงวัยแรงงานเริ่มมีจำนวนลดลง ซึ่งปัจจัยนี้อาจส่งผลกระทบต่ออัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (labour participation rate) ของประเทศให้มีแนวโน้มลดลงได้ หากพิจารณาตามเพศ จะพบว่า อัตราการเข้ามามีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของเพศชายสูงกว่าเพศหญิง และอัตราการเข้ามามีส่วนร่วมในกำลังแรงงานทั้งเพศชายและเพศหญิงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในช่วงอายุที่สูงขึ้น และลดลงในช่วงอายุที่สูงกว่า 65 ปี

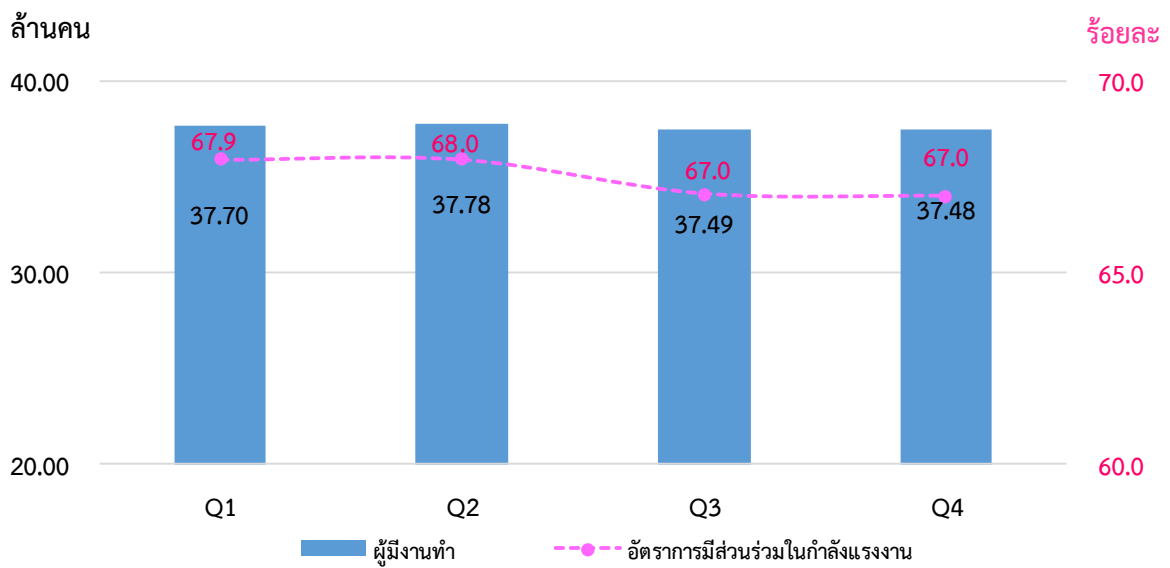

แผนภูมิ 1 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 - 2562

แผนภูมิ 2 จำนวนผู้มีงานทำและอัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน พ.ศ. 2562

ตาราง 1 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2553 – 2562

หน่วย : ร้อยละ

กลุ่มอายุ และเพศ	พ.ศ.									
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
15 ปีขึ้นไป	72.3	71.7	71.8	71.1	70.3	69.8	68.8	68.1	68.0	67.5
ชาย	80.7	79.5	79.9	79.5	79.3	78.6	77.6	76.9	76.8	76.2
หญิง	64.3	64.3	64.2	63.1	62.0	61.6	60.6	59.8	59.8	59.4
15 – 24	47.8	44.5	44.8	44.0	43.7	42.8	42.4	41.8	42.4	41.2
ชาย	55.7	51.7	52.2	51.9	51.9	50.5	49.7	49.3	50.0	48.3
หญิง	39.5	37.3	37.4	36.0	35.5	35.0	34.9	34.1	34.7	33.9
25 – 34	88.0	88.9	89.4	88.8	88.0	88.4	87.9	87.2	88.0	87.5
ชาย	94.8	94.8	95.3	95.0	95.2	95.0	94.6	93.9	94.8	94.1
หญิง	81.1	83.2	83.4	82.6	80.9	81.8	81.2	80.4	81.2	80.7
35 – 54	88.8	89.0	89.2	88.8	88.3	88.0	87.3	86.9	87.1	86.9
ชาย	95.9	95.9	96.2	96.1	95.9	95.8	95.1	94.8	94.7	94.6
หญิง	82.2	82.5	82.6	82.0	81.2	80.8	80.0	79.5	79.8	79.7
55 – 64	70.4	69.4	70.4	69.9	69.6	69.4	68.1	67.5	68.1	67.4
ชาย	82.2	80.3	81.9	82.0	81.9	81.8	80.0	79.1	79.9	78.9
หญิง	59.7	59.5	60.2	59.0	58.6	58.4	57.4	57.2	57.7	57.3
65 ปีขึ้นไป	27.3	25.9	26.6	26.2	26.0	25.8	25.3	25.0	27.3	24.8
ชาย	38.2	35.1	36.4	35.9	36.1	35.6	35.2	34.8	37.4	34.0
หญิง	19.1	18.5	18.8	18.5	17.9	18.1	17.5	17.3	19.3	17.5

ตาราง 2 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามภาค และเพศ พ.ศ. 2553 – 2562

หน่วย : ร้อยละ

ภาค และเพศ	พ.ศ.									
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
กรุงเทพมหานคร	69.6	69.5	70.8	71.3	71.1	71.5	70.1	70.1	70.1	69.8
ชาย	77.5	76.3	78.0	78.5	78.5	78.6	77.3	77.4	77.6	77.0
หญิง	63.1	63.2	64.2	64.7	64.3	64.9	63.4	63.3	63.1	63.2
กลาง	73.3	73.3	73.5	72.9	72.5	72.1	71.5	70.4	70.2	70.1
ชาย	81.2	80.7	81.0	80.8	80.9	80.5	79.6	78.7	78.6	78.3
หญิง	66.0	66.3	66.4	65.4	64.6	64.3	63.8	62.5	62.4	62.3
เหนือ	72.7	71.5	71.1	70.2	69.4	68.4	67.5	66.7	67.0	65.8
ชาย	80.1	78.6	78.6	77.9	77.9	76.9	76.0	75.3	75.7	74.1
หญิง	65.5	64.9	64.1	62.9	61.4	60.5	59.6	58.6	59.0	58.1
ตะวันออกเฉียงเหนือ	71.3	70.0	69.9	68.5	67.4	66.7	65.0	64.5	65.1	63.5
ชาย	80.5	78.8	79.0	78.2	77.4	76.3	74.8	73.9	74.3	72.8
หญิง	62.2	61.8	61.5	59.5	58.1	57.7	56.0	55.7	56.6	54.8
ใต้	74.5	74.1	74.0	73.3	72.1	70.9	70.9	70.1	70.1	69.4
ชาย	83.7	82.9	83.0	82.9	82.1	81.2	81.0	80.5	80.6	79.6
หญิง	65.5	65.6	65.5	64.2	62.5	61.2	61.3	60.3	60.2	59.7

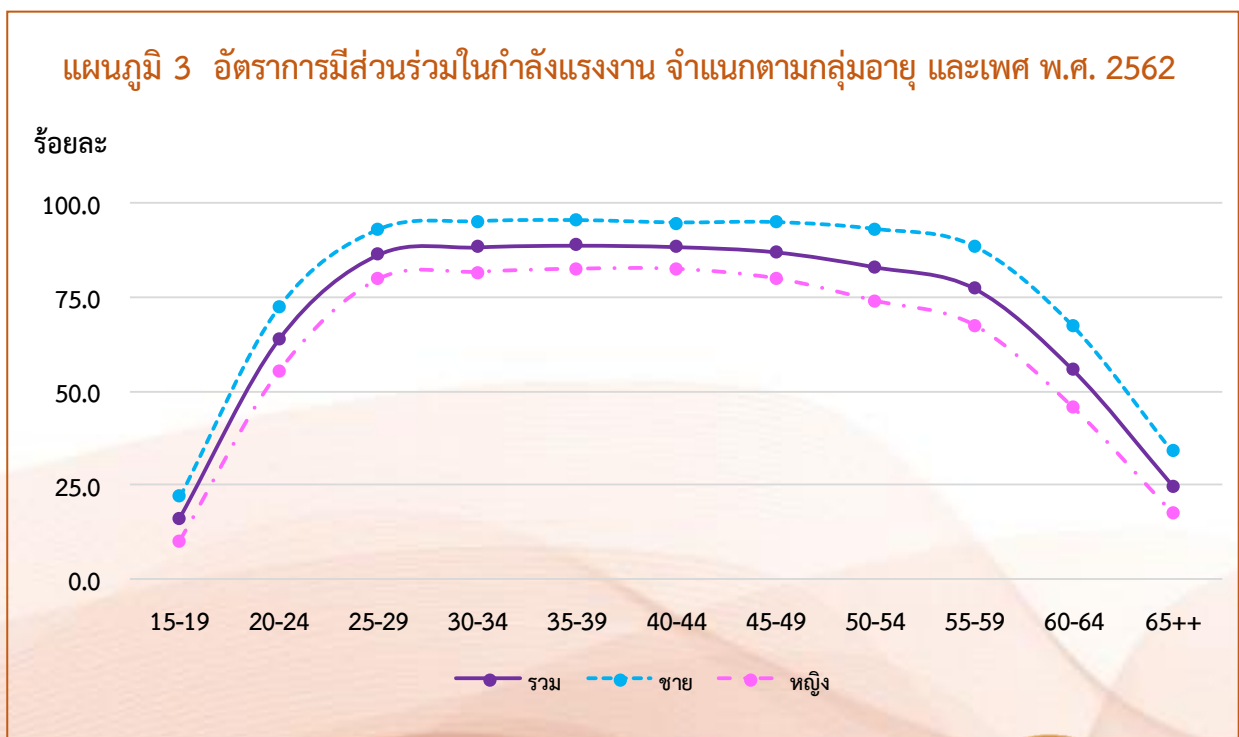

ตาราง 3 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2562

หน่วย : ร้อยละ

กลุ่มอายุ	รวม	ชาย	หญิง
15 – 19	16.1	21.9	10.1
20 – 24	63.9	72.4	55.3
25 – 29	86.5	93.0	79.8
30 – 34	88.5	95.2	81.7
35 – 39	89.0	95.5	82.6
40 – 44	88.6	94.9	82.5
45 – 49	87.2	95.0	80.0
50 – 54	83.2	93.2	74.0
55 – 59	77.5	88.6	67.6
60 – 64	55.6	67.3	45.6
ตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป	24.8	34.0	17.5

การมีงานทำ

อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร (Employment to population ratio)

□ แนวคิด

อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ซึ่งการวิเคราะห์จากอัตราการจ้างงานเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ จำเป็นต้องพิจารณาตัวชี้วัดอื่น ๆ ประกอบเพิ่มเติม เช่น สถานภาพการทำงาน รายได้ และการทำงานต่ำระดับ เป็นต้น ดังนั้น ภาวะเศรษฐกิจกับการมีงานทำนั้นมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เมื่อภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ นายจ้างมักจะชะลอการจ้างงานออกไป ทำให้สังคมเผชิญกับปัญหาการว่างงาน โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 2)

□ สูตรการคำนวณ

$$\text{อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร} = \frac{\text{ผู้มีงานทำ}}{\text{ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป}} \times 100$$

□ การวิเคราะห์

อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากรในปี 2562 พบว่า เพศชายสูงกว่าเพศหญิง อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากรทั้งเพศชายและเพศหญิงมีแนวโน้มที่สูงขึ้นในช่วงวัยทำงานเริ่มต้น (25 – 39 ปี) และลดลงในช่วงอายุที่สูงกว่า 60 ปี

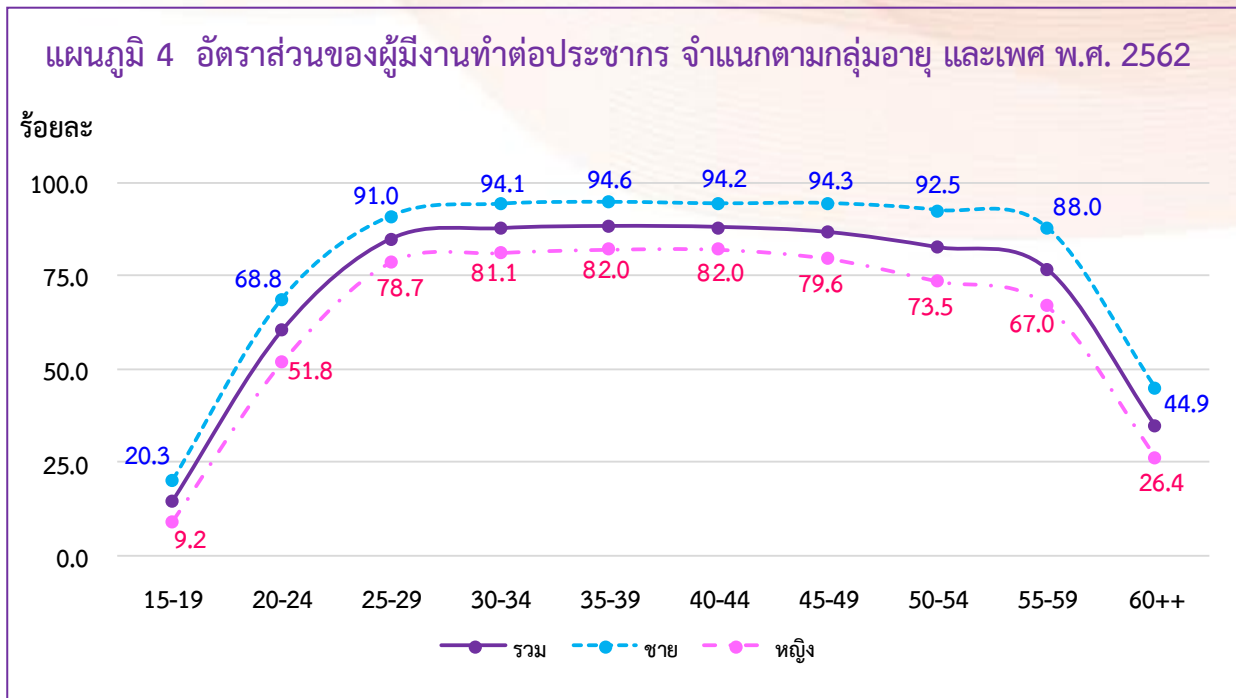

ตาราง 4 อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2553 – 2562

หน่วย : ร้อยละ

กลุ่มอายุ และเพศ	พ.ศ.									
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
15 ปีขึ้นไป	71.1	70.9	71.0	70.2	69.4	68.8	67.8	66.9	67.3	66.5
ชาย	79.5	78.6	79.1	78.7	78.2	77.5	76.4	75.6	75.9	75.0
หญิง	63.3	63.6	63.5	62.3	61.2	60.7	59.8	58.9	59.2	58.6
15 – 24	45.6	43.0	43.2	42.2	41.6	40.8	40.0	39.1	40.0	38.7
ชาย	53.2	50.0	50.4	50.0	49.5	48.3	47.2	46.3	47.3	45.7
หญิง	37.6	36.0	36.0	34.4	33.6	33.1	32.7	31.7	32.4	31.6
25 – 34	86.5	88.0	88.3	87.7	87.0	87.2	86.6	85.6	86.2	86.2
ชาย	93.1	93.6	94.1	93.8	93.8	93.5	93.0	91.9	92.7	92.5
หญิง	79.8	82.4	82.6	81.7	80.1	80.8	80.1	79.2	79.5	79.9
35 – 54	88.1	88.5	88.7	88.3	87.8	87.4	86.7	86.2	86.5	86.3
ชาย	95.2	95.4	95.7	95.7	95.3	95.1	94.4	94.0	94.1	93.9
หญิง	81.4	82.0	82.1	81.5	80.6	80.2	79.5	78.9	79.4	79.2
55 – 64	69.6	68.8	69.8	69.3	69.0	68.7	67.3	66.8	67.7	66.8
ชาย	81.4	79.8	81.3	81.4	81.2	80.9	79.1	78.3	79.5	78.1
หญิง	58.9	58.8	59.5	58.3	57.9	57.8	56.8	56.6	57.5	56.8
65 ปีขึ้นไป	27.1	25.7	26.4	25.9	25.7	25.4	24.9	24.7	25.2	24.4
ชาย	37.9	34.9	36.2	35.6	35.7	35.1	34.6	34.4	34.7	33.4
หญิง	18.9	18.3	18.6	18.3	17.8	17.8	17.3	17.2	17.6	17.3

ตาราง 5 อัตราส่วนของผู้มีงานทำต่อประชากร จำแนกตามภาค และเพศ พ.ศ. 2553 – 2562

หน่วย : ร้อยละ

ภาค และเขต	พ.ศ.									
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
กรุงเทพมหานคร	68.9	68.8	70.2	70.5	70.5	70.8	69.3	69.2	69.2	69.1
ชาย	76.6	75.4	77.2	77.5	77.7	77.8	76.3	76.2	76.7	76.1
หญิง	62.5	62.7	63.6	64.0	63.8	64.3	62.9	62.6	62.3	62.7
กลาง	72.4	72.8	72.9	72.2	71.8	71.3	70.5	69.5	69.5	69.3
ชาย	80.1	80.0	80.3	80.0	80.0	79.5	78.4	77.6	77.6	77.4
หญิง	65.2	65.9	65.9	64.8	64.0	63.6	63.1	61.8	61.7	61.6
เหนือ	71.7	70.9	70.5	69.5	68.5	67.5	66.5	65.5	66.1	64.8
ชาย	79.1	78.0	77.9	77.3	77.0	75.7	74.9	74.0	74.5	72.9
หญิง	64.6	64.3	63.5	62.3	60.6	59.8	58.7	57.7	58.2	57.3
ตะวันออกเฉียงเหนือ	69.7	68.7	68.7	67.3	66.1	65.4	63.7	62.9	63.8	62.1
ชาย	78.8	77.4	77.8	77.0	76.0	74.9	73.3	72.1	72.8	71.3
หญิง	60.8	60.6	60.3	58.3	56.9	56.6	54.8	54.4	55.4	53.7
ใต้	73.4	73.5	73.5	72.6	71.2	70.0	69.9	68.9	69.1	68.3
ชาย	82.5	82.4	82.4	82.0	81.0	80.2	79.9	79.1	79.4	78.4
หญิง	64.6	65.1	65.0	63.5	61.8	60.4	60.4	59.2	59.3	58.8

ผู้ทำงานตามสถานภาพการทำงาน (Status in Employment)

□ แนวคิด

สถานภาพการทำงาน เป็นข้อมูลหนึ่งที่มีความสำคัญที่สามารถนำมาใช้ศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะการทำงานของบุคคล รวมถึงเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสถานภาพการทำงานจะเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงสถานะของบุคคลที่ทำงานในสถานที่ทำงาน หรือธุรกิจ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลง โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 3)

□ สูตรการคำนวณ

อัตราการทำงานตามสถานภาพการทำงาน

$$= \frac{\text{ผู้มีงานทำจำแนกตามสถานภาพการทำงาน } i}{\text{จำนวนผู้มีงานทำ}} \times 100$$

โดยที่ $i =$

1. นายจ้าง
2. ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง
3. ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง
4. ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ
5. ลูกจ้างเอกชน/ผู้รับงานมาทำหลายเจ้า
6. การรวมกลุ่ม

□ การวิเคราะห์

สถานภาพการทำงานของผู้มีงานทำในปี 2562 พบว่า ผู้ทำงานในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นผู้ทำงานที่ได้รับเงินเดือน/ค่าจ้าง รองลงมาประกอบธุรกิจส่วนตัวฯ และช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง

ตาราง 6 ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน และเพศ พ.ศ. 2553 – 2562

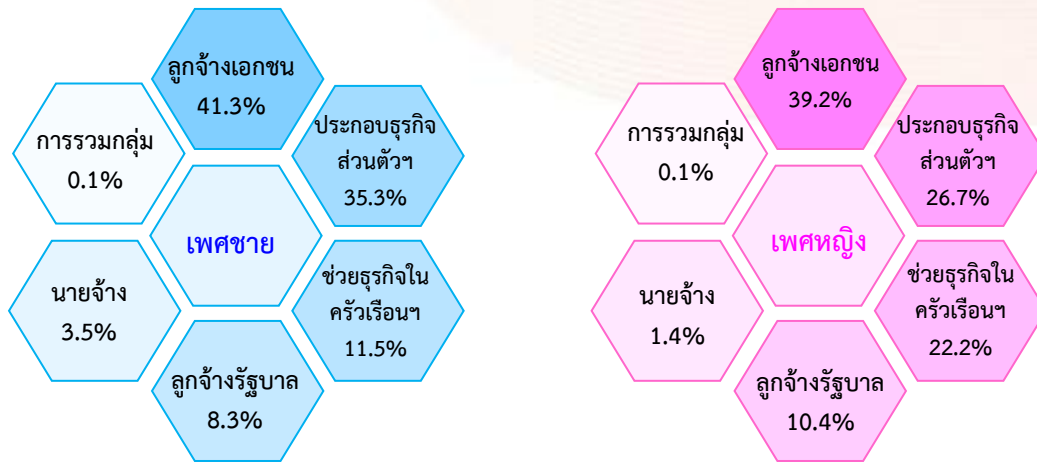
หน่วย : ร้อยละ

สถานภาพการทำงาน และเพศ	พ.ศ.									
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
นายจ้าง	2.7	2.6	2.8	2.9	3.0	2.8	2.8	2.7	2.7	2.5
ชาย	3.8	3.7	3.9	4.0	4.1	4.0	4.0	3.8	3.8	3.5
หญิง	1.5	1.4	1.6	1.5	1.6	1.5	1.4	1.4	1.4	1.4
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	31.8	30.9	30.7	31.3	31.7	31.7	31.5	31.4	31.9	31.4
ชาย	36.4	35.6	35.4	35.9	36.3	35.6	35.3	35.4	35.7	35.3
หญิง	26.2	25.3	25.1	25.8	26.3	27.0	27.1	26.7	27.3	26.7
ช่วยธุรกิจครัวเรือนฯ	21.0	19.2	19.3	18.8	17.9	17.1	16.6	16.5	16.9	16.3
ชาย	14.2	12.5	12.6	12.4	11.8	11.5	11.4	11.4	11.9	11.5
หญิง	29.0	26.9	27.0	26.4	25.3	23.7	22.8	22.6	22.9	22.2
ลูกจ้างรัฐบาล	9.5	9.8	9.1	9.0	9.2	9.4	9.4	9.6	9.3	9.3
ชาย	9.3	9.6	8.9	8.6	8.8	8.9	8.6	8.7	8.4	8.3
หญิง	9.7	10.0	9.3	9.5	9.8	10.0	10.4	10.6	10.3	10.4
ลูกจ้างเอกชน	34.9	37.4	38.0	37.9	38.0	38.9	39.5	39.7	39.1	40.4
ชาย	36.2	38.4	38.9	39.0	38.9	39.9	40.5	40.6	40.1	41.3
หญิง	33.5	36.3	36.9	36.7	36.8	37.7	38.3	38.6	38.0	39.2
การรวมกลุ่ม	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
ชาย	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1
หญิง	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1

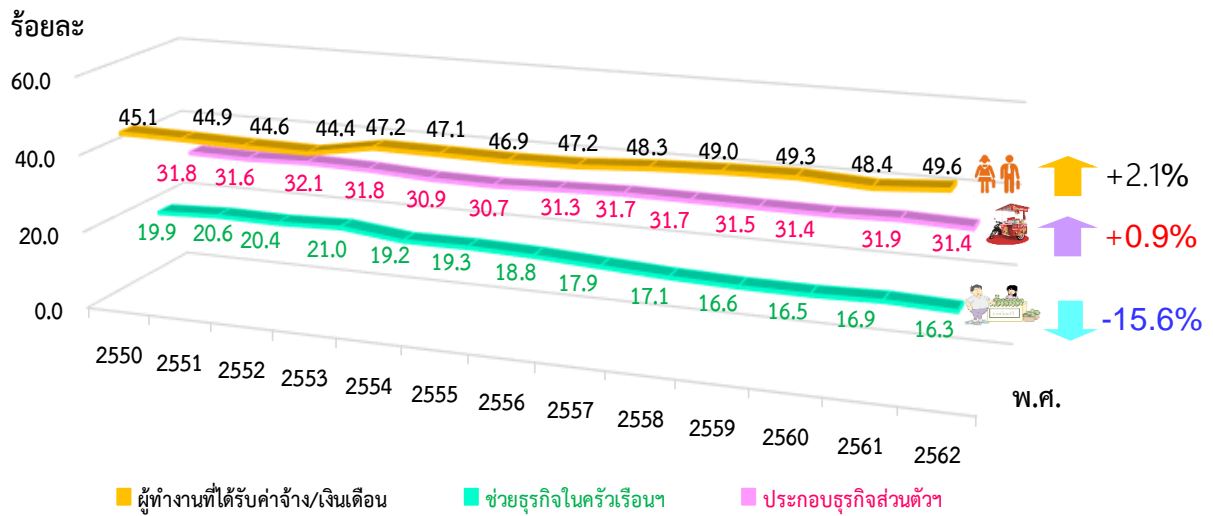

แผนภูมิ 5 ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน และเพศ พ.ศ. 2562

แผนภูมิ 6 ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน พ.ศ. 2550 - 2562

หมายเหตุ : ผู้ทำงานที่ได้รับค่าจ้าง/เงินเดือน หมายถึง ลูกจ้างรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างเอกชน และผู้รับจ้างทำงานหลายเจ้า

ผู้ทำงานตามอาชีพ (Employment by occupation)

□ แนวคิด

การจ้างงานจำแนกตามอาชีพ (Employment by sector) เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงข้อมูลอาชีพ สามารถแจกแจงลักษณะของทักษะแรงงานอันเป็นเครื่องมือในการอธิบายแนวทางการพัฒนาแรงงานในอนาคตได้อีก โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 5)

□ สูตรการคำนวณ

อัตราการจ้างงานตามอาชีพ

$$= \frac{\text{จำนวนผู้ทำงานจำแนกตามอาชีพ } i}{\text{จำนวนผู้มีงานทำ}} \times 100$$

- โดยที่ i =
1. ผู้จัดการ ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้บัญญัติกฎหมาย
 2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ
 3. เจ้าหน้าที่เทคนิคและผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับด้านต่าง ๆ
 4. เสมียน
 5. พนักงานบริการ และผู้จำหน่ายสินค้า
 6. ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมง
 7. ช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
 8. ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ
 9. ผู้ประกอบอาชีพงานพื้นฐาน

□ การวิเคราะห์

ผู้ทำงานในประเทศไทย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมง รองลงมา พนักงานบริการและผู้จำหน่ายสินค้า และผู้ประกอบอาชีพงานพื้นฐาน

ตาราง 7 จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2553 - 2562

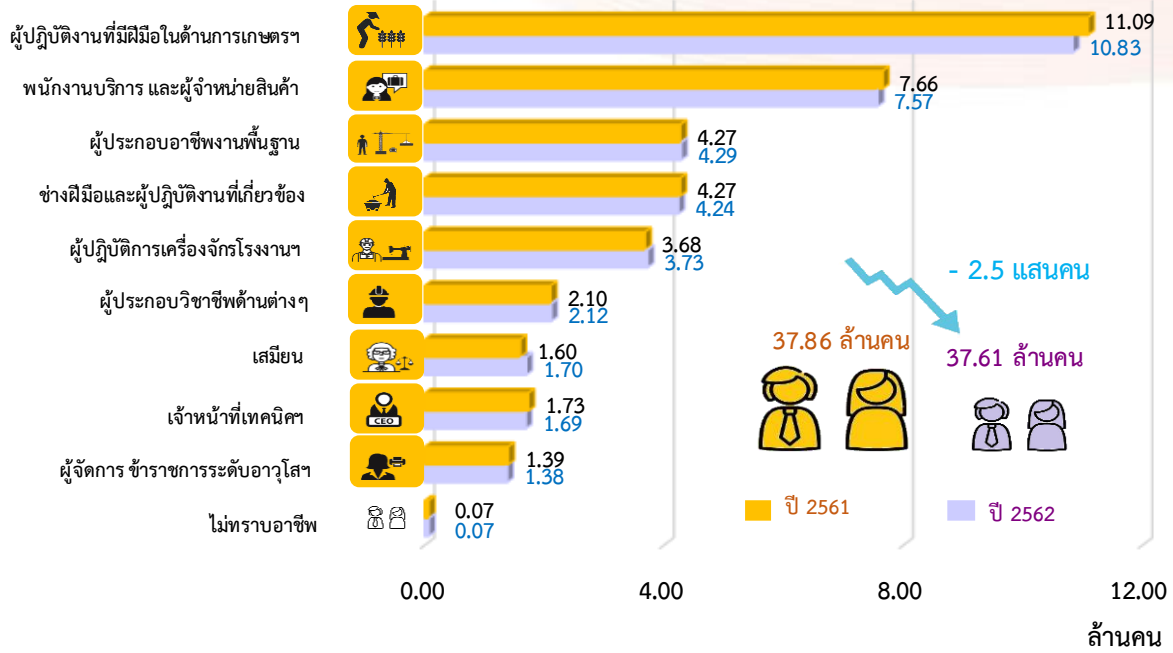
หน่วย : ล้านคน

อาชีพ	พ.ศ.									
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
ยอดรวม	38.04	37.95	38.32	38.22	38.08	38.02	37.69	37.46	37.86	37.61
ผู้จัดการ ข้าราชการระดับ อาวุโส และผู้บัญญัติ กฎหมาย	1.17	1.10	1.31	1.57	1.51	1.51	1.47	1.43	1.39	1.38
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่างๆ	1.61	2.05	2.05	2.14	2.14	2.21	2.19	2.15	2.10	2.12
เจ้าหน้าที่เทคนิคและ ผู้ประกอบการวิชาชีพที่ เกี่ยวข้องกับด้านต่าง ๆ	1.50	1.51	1.61	1.73	1.74	1.72	1.71	1.75	1.73	1.69
เสมียน	1.52	1.51	1.57	1.46	1.51	1.49	1.56	1.56	1.60	1.70
พนักงานบริการ และ ผู้จำหน่ายสินค้า	6.86	8.16	7.57	7.25	7.27	7.37	7.63	7.65	7.66	7.57
ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือใน ด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมง	13.22	11.42	11.96	11.96	11.66	11.22	10.72	10.75	11.09	10.83
ช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้อง	4.53	4.59	4.37	4.36	4.49	4.48	4.48	4.26	4.27	4.24
ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักร โรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการ ประกอบ	3.03	3.50	3.64	3.68	3.63	3.79	3.69	3.63	3.68	3.73
ผู้ประกอบการอาชีพงานพื้นฐาน	4.58	4.03	4.21	3.96	4.07	4.17	4.18	4.21	4.27	4.29
ไม่ทราบอาชีพ	0.02	0.08	0.04	0.09	0.06	0.06	0.07	0.07	0.07	0.07

แผนภูมิ 7 จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2561 - 2562

ผู้ทำงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Employment by sector)

□ แนวคิด

อัตราการจ้างงานจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Employment by sector) เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโตของการจ้างงาน กระแสการจ้างงานในแต่ละกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การจัดจำแนกตามภาคทางเศรษฐกิจยังสะท้อนถึงการเชื่อมโยงแนวโน้มผลิตภาพแรงงาน โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 4)

□ สูตรการคำนวณ

อัตราการจ้างงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

$$= \frac{\text{จำนวนผู้ทำงานจำแนกตามกิจกรรมเศรษฐกิจ } i}{\text{จำนวนผู้มีงานทำ}} \times 100$$

โดยที่ $i = 1$. ภาคเกษตรกรรม ประกอบด้วย

1.1 เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง

2. ภาคการผลิต ประกอบด้วย

2.1 การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน

2.2 การผลิต

2.3 ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบปรับอากาศ

2.4 การจัดหา น้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และ
สิ่งปฏิกูล

2.5 การก่อสร้าง

3. ภาคการบริการและการค้า ประกอบด้วย

3.1 การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์ และ
จักรยานยนต์

3.2 การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า

3.3 ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร

3.4 ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร

3.5 กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย

3.6 กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์

3.7 กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค

3.8 กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน

- 3.9 การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ การประกันสังคม ภาคบังคับ
- 3.10 การศึกษา
- 3.11 กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์
- 3.12 ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ
- 3.13 กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ
- 3.14 กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล กิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการที่ทำขึ้นเองเพื่อใช้ในครัวเรือน ซึ่งไม่สามารถจำแนกกิจกรรมได้อย่างชัดเจน
- 3.15 กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศและภาคีสมาชิก

□ การวิเคราะห์

การจ้างงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญในประเทศไทย ส่วนใหญ่ทำงานในภาคการบริการและการค้า รองลงมา ภาคเกษตรกรรม และภาคการผลิต โดยภาคเกษตรและภาคการผลิตนั้น ผู้ทำงานส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย ภาคการบริการและการค้า ผู้มีงานทำส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง

ตาราง 8 จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พ.ศ. 2553 - 2562

หน่วย : ล้านคน

อุตสาหกรรม	พ.ศ.									
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
ยอดรวม	38.04	37.95	38.32	38.22	38.08	38.02	37.69	37.46	37.86	37.61
เกษตรกรรม การป่าไม้	14.54	12.49	13.16	13.04	12.73	12.27	11.75	11.78	12.17	11.82
การทำเหมืองแร่	0.04	0.05	0.07	0.06	0.07	0.08	0.07	0.06	0.07	0.06
การผลิต	5.35	6.00	6.27	6.29	6.39	6.45	6.29	6.11	6.26	6.12
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ	0.11	0.11	0.11	0.10	0.12	0.11	0.12	0.13	0.11	0.12
การจัดหาน้ำ	0.05	0.09	0.07	0.09	0.11	0.08	0.10	0.10	0.08	0.10
การก่อสร้าง	2.36	2.20	2.33	2.39	2.27	2.28	2.35	2.16	2.11	2.19
การขายส่ง และการขายปลีก	6.23	6.36	6.32	6.35	6.31	6.30	6.45	6.37	6.28	6.25
การขนส่ง	1.11	1.12	0.97	0.99	1.07	1.09	1.08	1.18	1.26	1.30
ที่พักแรม	2.66	3.11	2.55	2.54	2.57	2.64	2.73	2.78	2.83	2.85
ข้อมูลข่าวสาร	0.08	0.04	0.27	0.27	0.25	0.24	0.23	0.22	0.20	0.20
กิจกรรมทางการเงิน	0.37	0.46	0.49	0.53	0.53	0.54	0.55	0.52	0.50	0.52
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	0.10	0.14	0.16	0.16	0.16	0.19	0.19	0.20	0.18	0.20
กิจกรรมทางวิชาชีพ	0.24	0.33	0.31	0.33	0.32	0.37	0.35	0.36	0.39	0.38
กิจกรรมการบริหาร	0.38	0.48	0.47	0.48	0.50	0.55	0.58	0.59	0.56	0.60
การบริหารราชการ	1.49	1.61	1.68	1.60	1.59	1.61	1.58	1.59	1.63	1.61
การศึกษา	1.24	1.30	1.18	1.16	1.15	1.18	1.18	1.19	1.16	1.16
กิจกรรมด้านสุขภาพ	0.70	0.69	0.64	0.63	0.68	0.68	0.71	0.72	0.66	0.64
ศิลปะ ความบันเทิง	0.21	0.24	0.23	0.24	0.26	0.27	0.25	0.24	0.25	0.27
กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ	0.52	0.80	0.72	0.68	0.74	0.77	0.83	0.84	0.88	0.93
กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล	0.23	0.28	0.27	0.23	0.22	0.23	0.23	0.22	0.21	0.22
กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ไม่ทราบ	0.03	0.04	0.05	0.07	0.06	0.06	0.08	0.09	0.07	0.08

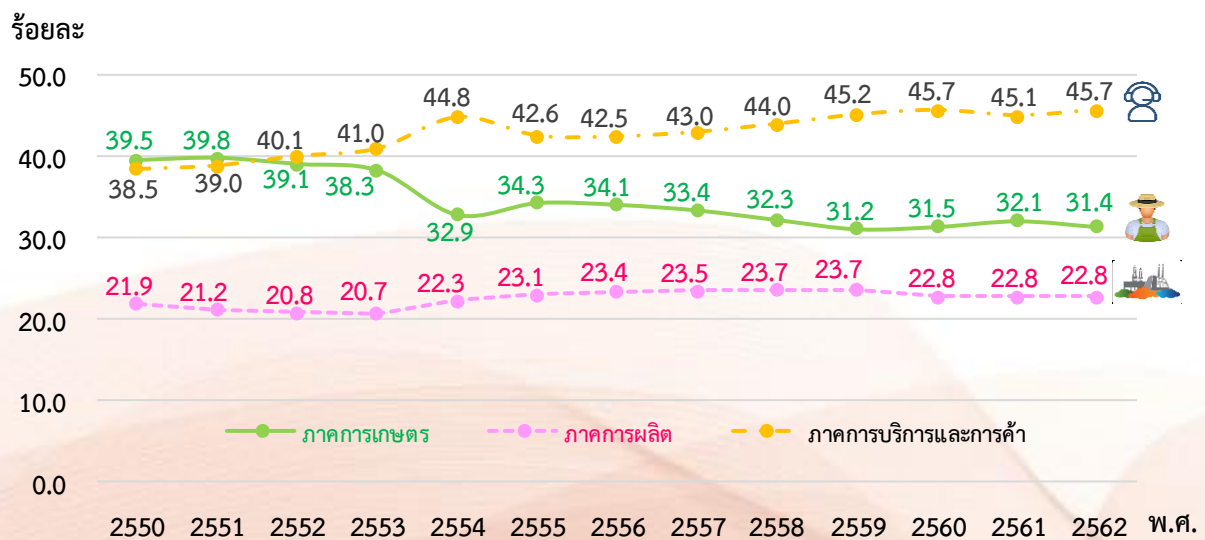

ตาราง 9 จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และเพศ พ.ศ. 2550 - 2562

หน่วย : ล้านคน

พ.ศ.	ภาคเกษตรกรรม			ภาคการผลิต			ภาคการบริการและการค้า		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
2550	14.31	8.10	6.20	7.93	4.58	3.36	13.93	6.96	6.97
2551	14.70	8.35	6.35	7.83	4.53	3.30	14.39	7.14	7.25
2552	14.69	8.41	6.29	7.83	4.60	3.23	15.08	7.41	7.68
2553	14.54	8.28	6.26	7.86	4.69	3.16	15.58	7.64	7.94
2554	12.49	7.01	5.48	8.45	5.04	3.41	17.02	8.35	8.67
2555	13.16	7.35	5.81	8.84	5.23	3.61	16.32	8.07	8.25
2556	13.04	7.40	5.64	8.93	5.34	3.59	16.24	7.97	8.27
2557	12.73	7.34	5.40	8.95	5.39	3.57	16.39	8.03	8.36
2558	12.27	7.11	5.17	9.00	5.40	3.60	16.74	8.18	8.56
2559	11.75	6.87	4.88	8.92	5.40	3.52	17.02	8.25	8.77
2560	11.78	6.93	4.85	8.56	5.17	3.38	17.12	8.32	8.80
2561	12.17	7.14	5.03	8.63	5.19	3.44	17.06	8.30	8.77
2562	11.82	6.97	4.85	8.59	5.20	3.39	17.20	8.29	8.91

แผนภูมิ 8 ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2550 - 2562

ผู้ทำงานตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ (Educational Attainment and Illiteracy)

□ แนวคิด

ปีการศึกษาสูงสุดและอัตราการรู้หนังสือ (Educational Attainment and Illiteracy) เป็นตัวชี้วัดด้านความรู้และทักษะที่แรงงานมีอยู่ ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญในการสะท้อนศักยภาพของแรงงาน โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 14)

□ สูตรการคำนวณ

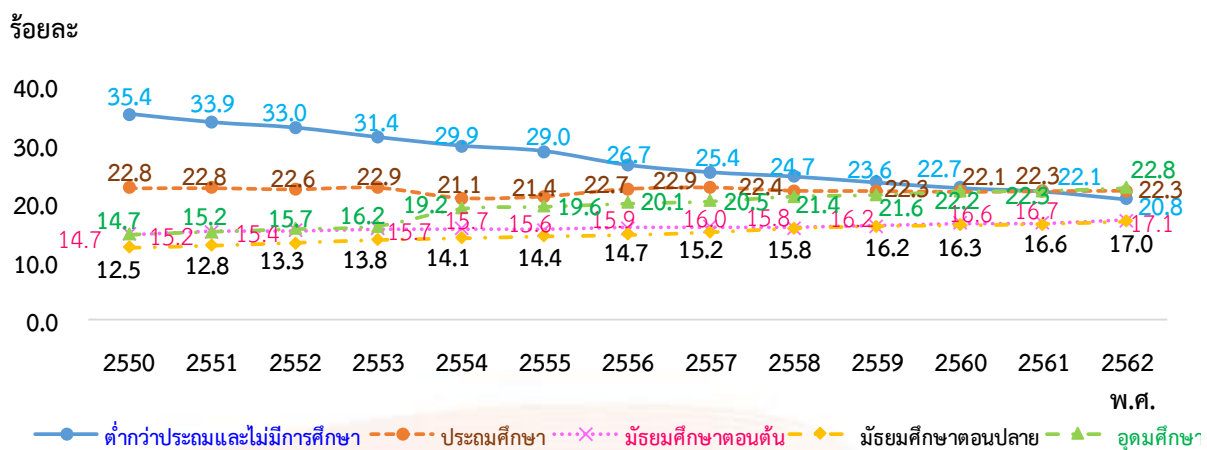
ร้อยละของผู้มีงานทำตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ

$$= \frac{\text{จำนวนผู้ทำงานตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ}}{\text{ผู้ทำงานทั้งหมด}} \times 100$$

□ การวิเคราะห์

จากข้อมูล 10 ปีที่ผ่านมา พบว่า ผู้มีงานทำมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น โดยเฉพาะผู้มีงานทำที่สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีแนวโน้มสูงขึ้นมากที่สุด (จากร้อยละ 15.7 ในปี 2552 เป็นร้อยละ 22.8 ในปี 2562) และในทางกลับกันกลุ่มที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าประถมและไม่มีการศึกษา แม้ว่าปัจจุบันจะยังมีสัดส่วนที่สูงแต่ก็มีสัดส่วนลดลงจากร้อยละ 33.0 ในปี 2552 เป็นร้อยละ 20.8 ในปี 2562

แผนภูมิ 9 ร้อยละของผู้มีงานทำ จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ พ.ศ. 2550 - 2562

ตาราง 10 จำนวนและสัดส่วนของวัยเยาวชนที่ไม่อยู่ในระบบการศึกษา/การจ้างงาน
จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 - 2562

พ.ศ.	วัยเยาวชน (ล้านคน)			วัยเยาวชน ที่ไม่อยู่ในระบบการศึกษา การจ้างงาน (ล้านคน)			สัดส่วนของวัยเยาวชน ที่ไม่อยู่ในระบบการศึกษา การจ้างงาน (ร้อยละ)		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
2550	10.54	5.37	5.17	6.06	3.22	2.84	57.5	59.9	55.0
2551	10.52	5.37	5.16	6.10	3.26	2.84	57.9	60.7	55.0
2552	10.50	5.36	5.14	6.14	3.27	2.87	58.5	61.0	55.9
2553	10.45	5.34	5.11	6.00	3.22	2.78	57.4	60.3	54.3
2554	9.54	4.80	4.74	5.14	2.76	2.38	53.9	57.6	50.2
2555	9.57	4.81	4.75	5.14	2.73	2.41	53.7	56.7	50.6
2556	9.61	4.84	4.77	5.19	2.78	2.41	54.0	57.5	50.4
2557	9.63	4.86	4.78	5.22	2.80	2.42	54.2	57.7	50.6
2558	9.63	4.86	4.77	5.18	2.78	2.40	53.8	57.2	50.3
2559	9.60	4.85	4.75	5.25	2.80	2.45	54.7	57.7	51.6
2560	9.54	4.82	4.72	5.27	2.83	2.44	55.2	58.7	51.6
2561	9.46	4.78	4.67	5.18	2.79	2.39	54.7	58.2	51.1
2562	9.36	4.74	4.62	5.05	2.73	2.32	53.9	57.5	50.3

ค่าจ้างเฉลี่ยของลูกจ้าง (Wages and compensation costs)

□ แนวคิด

ค่าจ้างเฉลี่ยต่อเดือน (Average Monthly Wages) เป็นการสะท้อนถึงสภาพตลาดแรงงาน และกำลังซื้อของภาคประชาชนอันเป็นตัวบ่งชี้รายได้ประชาชาติของประเทศ โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 15)

□ สูตรการคำนวณ

อัตราค่าจ้างเฉลี่ย จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

$$= \frac{\text{ค่าจ้างเฉลี่ยจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ } i \times 100}{\text{จำนวนลูกจ้างทั้งหมด}}$$

โดยที่ $i = 1$. ภาคเกษตรกรรม

1.1 เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง

2. ภาคการผลิต

2.1 การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน

2.2 การผลิต

2.3 ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบปรับอากาศ

2.4 การจัดหา น้ำ การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล

2.5 การก่อสร้าง

3. ภาคการบริการและการค้า

3.1 การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์

3.2 การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า

3.3 ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร

3.4 ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร

3.5 กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย

3.6 กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์

3.7 กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค

3.8 กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน

3.9 การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ การประกันสังคมภาคบังคับ

3.10 การศึกษา

3.11 กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์

3.12 ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ

- 3.13 กิจกรรมบริการด้านอื่น ๆ
- 3.14 กิจกรรมการจ้างงานในครัวเรือนส่วนบุคคล กิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการ ที่ทำขึ้นเองเพื่อใช้ในครัวเรือน ซึ่งไม่สามารถจำแนกกิจกรรมได้อย่างชัดเจน
- 3.15 กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศและภาคีสมาชิก

□ การวิเคราะห์

ค่าจ้างเฉลี่ยของลูกจ้าง เป็นตัวเลขที่น่าสนใจ ในปี 2562 หากพิจารณาตามภาคอุตสาหกรรม จะพบว่า ค่าจ้างเฉลี่ยทั้งประเทศในภาคการบริการและการค้า อยู่ที่ 18,111 บาท/คน/เดือน (เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 1,478 บาท/คน/เดือน) ภาคการผลิต อยู่ที่ 13,371 บาท/คน/เดือน (เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 696 บาท/คน/เดือน) และภาคเกษตรกรรม (รวมการทำเกษตร ป่าไม้และการประมง) อยู่ที่ 7,074 บาท/คน/เดือน (เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 1,087 บาท /คน/เดือน)

การจ้างงานของประเทศ ภาคเกษตรกรรมเป็นตลาดแรงงานใหญ่ที่สุด แต่สภาพของจำนวนแรงงานในภาคเกษตรปัจจุบันเทียบกับเมื่อ 10 ปีก่อนลดลงถึง 2.87 ล้านคน (จาก 14.69 ล้านคน ในปี 2552 เป็น 11.82 ล้านคน ในปี 2562) หรือร้อยละ 1 ต่อปี ขณะที่คนทำงานในภาคนี้มีรายได้ต่ำที่สุด เนื่องจากผลผลิตไม่แน่นอน เน้นเสี่ยงง่าย ราคาผลผลิตตกต่ำ ฝนพวน เกษตรกรยังขายผลิตผลขั้นต้นเป็นส่วนใหญ่ โดยไม่ได้แปรรูป สร้างมูลค่าเพิ่มเท่าที่ควร การที่จะทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีรายได้เพิ่มสูงขึ้นนั้น ควรเน้นการส่งเสริมให้เกษตรกร ชาวไร่ ชาวนา ชาวสวน ที่เป็นเจ้าของกิจการ ให้มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น เมื่อเกษตรกรที่เป็นเจ้าของกิจการ มีผลผลิตสูงขึ้น ขายได้มากขึ้น ก็จะมีรายได้สูงขึ้น ลูกจ้างทางภาคเกษตรกรรมที่ว่ามีรายได้ต่ำ ก็จะมีรายได้ที่สูงตามไปด้วย

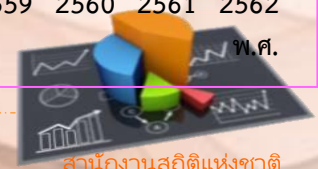
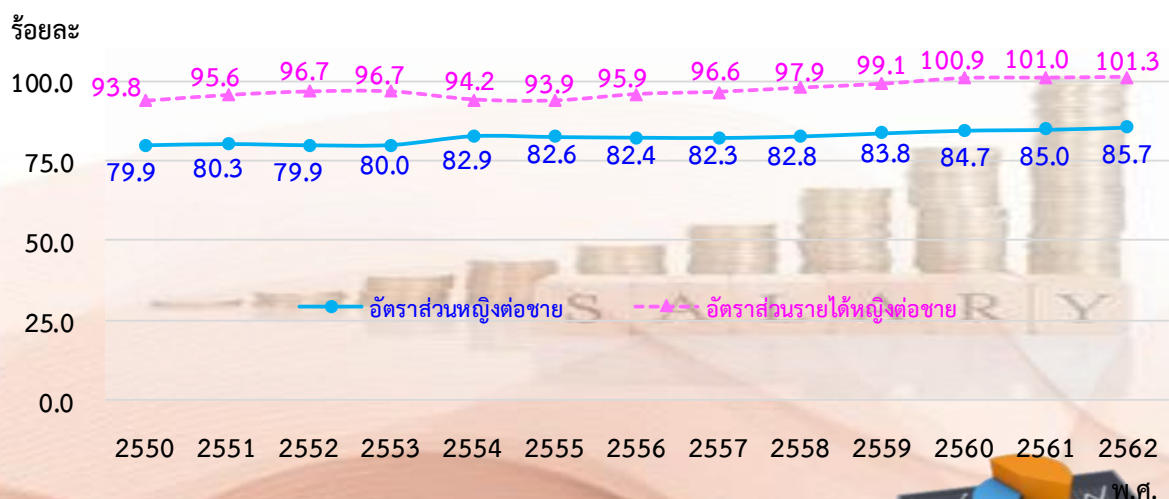

ตาราง 11 อัตราส่วนหญิงต่อชายในการทำงานที่ได้รับค่าตอบแทน พ.ศ. 2550 - 2562

พ.ศ.	จำนวนลูกจ้าง ('000)		อัตราส่วนหญิงต่อชาย (ร้อยละ)	รายได้ของลูกจ้าง (บาทต่อเดือน)		อัตราส่วนรายได้หญิงต่อชาย (ร้อยละ)
	ชาย	หญิง		ชาย	หญิง	
2550	9,010.1	7,200.7	79.9	8,315	7,802	93.8
2551	9,176.3	7,372.0	80.3	9,091	8,693	95.6
2552	9,337.7	7,463.9	79.9	8,805	8,517	96.7
2553	9,343.4	7,472.8	80.0	9,406	9,097	96.7
2554	9,753.7	8,083.8	82.9	10,852	10,225	94.2
2555	9,841.5	8,131.1	82.6	12,217	11,472	93.9
2556	9,627.3	7,931.3	82.4	13,160	12,623	95.9
2557	9,427.1	7,757.8	82.3	13,740	13,279	96.6
2558	9,583.8	7,939.3	82.8	13,953	13,662	97.9
2559	9,489.29	7,951.32	83.8	14,195	14,073	99.1
2560	9,452.35	8,004.95	84.7	14,125	14,250	100.9
2561	9,295.28	7,898.91	85.0	14,378	14,523	101.0
2562	9,494.59	8,138.12	85.7	14,623	14,807	101.3

แผนภูมิ 10 อัตราส่วนหญิงต่อชายในการทำงานที่ได้รับค่าตอบแทน พ.ศ. 2550 - 2562

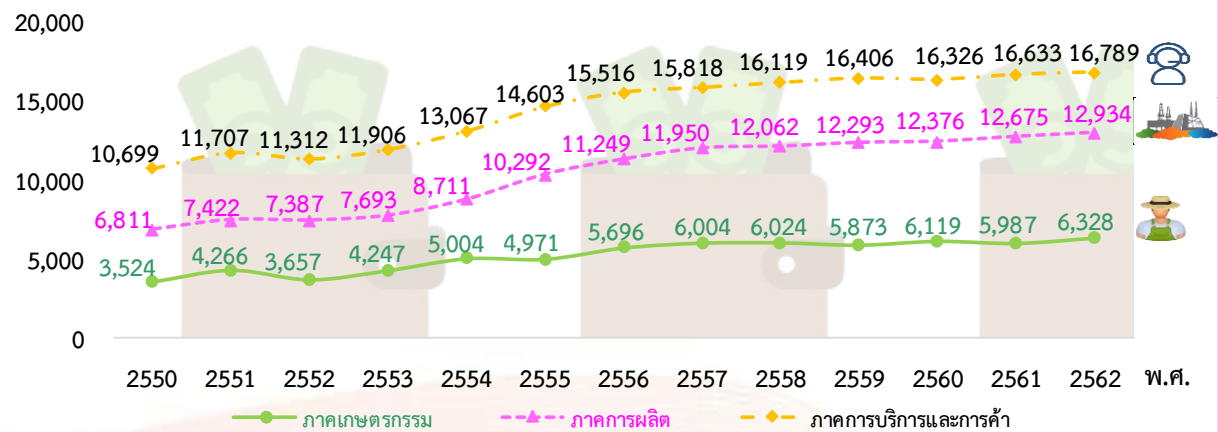
ตาราง 12 อัตราค่าจ้างเฉลี่ย จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2553 - 2562

หน่วย : บาทต่อเดือน

ภาค	พ.ศ.									
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
อุตสาหกรรม	4,247	5,004	4,971	5,696	6,004	6,024	5,873	6,119	5,987	7,074
ชาย	4,531	5,360	5,310	6,102	6,409	6,523	6,322	6,577	6,452	7,361
หญิง	3,845	4,521	4,514	5,120	5,373	5,224	5,136	5,340	5,238	6,590
การผลิต	7,693	8,711	10,292	11,249	11,950	12,062	12,293	12,376	12,675	13,371
ชาย	8,138	9,324	11,066	11,871	12,677	12,631	12,782	12,941	13,169	13,932
หญิง	7,010	7,784	9,161	10,308	10,840	11,200	11,536	11,508	11,925	12,482
การบริการ และการค้า	11,906	13,067	14,603	15,516	15,818	16,119	16,406	16,326	16,633	18,111
ชาย	12,184	13,500	14,953	15,855	16,015	16,319	16,596	16,235	16,560	18,187
หญิง	11,620	12,635	14,246	15,179	15,623	15,923	16,224	16,413	16,703	18,040

แผนภูมิ 11 อัตราค่าจ้างเฉลี่ย จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2550 - 2562

บาท/เดือน

ตาราง 13 รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมงของลูกจ้าง จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 – 2562

หน่วย : บาท

พ.ศ.	เพศ		
	รวม	ชาย	หญิง
2550	45	46	44
2551	49	49	49
2552	49	49	49
2553	52	52	52
2554	58	59	57
2555	65	66	63
2556	70	71	70
2557	74	74	74
2558	78	77	78
2559	78	77	79
2560	76	75	78
2561	77	75	79
2562	80	78	82

ตาราง 14 รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมงของลูกจ้าง จำแนกตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2553 – 2562

หน่วย : บาท

กลุ่มอายุ และเพศ	พ.ศ.									
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
15 ปีขึ้นไป	52	58	65	70	74	78	78	76	77	80
15 – 24	30	32	39	43	45	48	46	47	48	49
25 – 34	43	49	56	62	66	70	69	67	68	70
35 – 54	62	68	75	80	83	87	87	85	86	89
55 – 64	83	91	93	99	111	111	111	110	107	109
65 ปีขึ้นไป	49	43	59	61	56	59	57	51	46	47

ตาราง 15 รายได้เฉลี่ยต่อชั่วโมงของลูกจ้าง จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2553 - 2562

หน่วย : บาท

อาชีพ	พ.ศ.									
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
ยอดรวม	52	58	65	70	74	78	78	76	77	80
ผู้จัดการ ข้าราชการระดับ อาวุโส และผู้บัญญัติ กฎหมาย	152	166	165	177	177	185	197	170	172	187
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่างๆ	141	139	151	154	164	171	165	166	166	170
เจ้าหน้าที่เทคนิคและ ผู้ประกอบการวิชาชีพที่ เกี่ยวข้องกับด้านต่าง ๆ	81	87	100	105	109	114	116	116	119	122
เสมียน	62	64	74	76	79	85	85	84	86	88
พนักงานบริการ และ ผู้จำหน่ายสินค้า	37	43	47	52	55	57	56	57	60	61
ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือใน ด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมง	36	46	42	47	43	41	40	45	40	42
ช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้อง	32	36	42	46	50	53	54	53	55	58
ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักร โรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการ ประกอบ	35	36	42	46	50	54	54	52	54	56
ผู้ประกอบการอาชีพงานพื้นฐาน	25	26	30	34	37	39	39	39	40	42
ไม่ทราบอาชีพ	86	55	133	149	102	104	111	131	102	112

ผู้ทำงานด้าน ICT (Information and communications technology)

□ แนวคิด

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็น “Thailand 4.0” หรือ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยใช้นวัตกรรม โดยเอาความคิดสร้างสรรค์เป็นแรงผลักดัน และนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีเข้ามาช่วย โดยมีการจัดกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพด้าน ICT ตามการจัดประเภทอาชีพตามมาตรฐานสากล (International Standard Classification of Occupation : ISCO-08)

□ สูตรการคำนวณ

สัดส่วนผู้มีงานทำด้าน ICT

$$= \frac{\text{จำนวนผู้ทำงานด้าน ICT} \times 100}{\text{ผู้มีงานทำทั้งหมด}}$$

□ การวิเคราะห์

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยใช้นวัตกรรมหรือความคิดสร้างสรรค์ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาถึงทักษะแรงงาน และจำนวนแรงงานที่สามารถตอบสนองต่อนโยบายรัฐในการผลักดันให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ก้าวไปสู่ Thailand 4.0 จากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พบว่า จำนวนแรงงานด้าน ICT ของไทยมีอยู่เพียงเล็กน้อย โดยในปี 2557 มีแรงงานด้าน ICT เพียง 3.38 แสนคน แม้ว่าจะเพิ่มเป็น 4.34 แสนคนในปี 2562 แต่ยังมีสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับแรงงานทั้งประเทศที่มีจำนวนถึง 37.6 ล้านคน โดยแรงงานด้าน ICT ครึ่งหนึ่งเป็นแรงงานที่ทำงานเกี่ยวกับ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่เกี่ยวข้องในการผลิตสินค้าและบริการด้าน ICT ขณะเดียวกันแรงงานด้าน ICT ที่จบการศึกษาด้าน ICT คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 7.9 ต่อผู้ทำงานด้าน ICT ทั้งหมด

ตาราง 16 จำนวนผู้ทำงานด้าน ICT จำแนกตามลักษณะงานด้าน ICT พ.ศ. 2557 - 2562

หน่วย : พันคน

ลักษณะงานด้าน ICT	พ.ศ.					
	2557	2558	2559	2560	2561	2562
ยอดรวม	337.69	364.47	375.08	386.31	415.62	434.38
นักวิเคราะห์และพัฒนาซอฟต์แวร์ และโปรแกรมประยุกต์	47.95	51.75	46.92	43.51	40.76	48.14
นักวิเคราะห์ระบบคอมพิวเตอร์	8.27	10.97	11.90	8.65	7.66	11.05
นักพัฒนาซอฟต์แวร์	6.88	6.46	3.90	4.90	3.19	4.27
นักพัฒนาเว็บไซต์และสื่อผสม	13.25	13.64	11.39	10.94	9.37	8.41
โปรแกรมเมอร์	17.83	18.06	18.23	17.66	18.00	20.85
นักวิเคราะห์และพัฒนาซอฟต์แวร์และ โปรแกรมประยุกต์	1.73	2.63	1.51	1.37	2.54	3.57
ผู้ประกอบวิชาชีพพื้นฐานข้อมูลและ เครือข่าย	18.36	20.64	23.20	25.48	24.46	25.28
นักออกแบบและผู้บริหารฐานข้อมูล	9.33	14.23	16.18	16.21	15.07	17.18
ผู้บริหารระบบงานคอมพิวเตอร์	5.26	4.01	2.30	3.46	2.76	3.42
ผู้ประกอบวิชาชีพด้านเครือข่าย คอมพิวเตอร์	1.69	0.75	1.35	3.33	3.04	2.22
ผู้ประกอบวิชาชีพพื้นฐานข้อมูลและ เครือข่าย ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ที่อื่น	2.09	1.65	3.37	2.49	3.58	2.46
ช่างเทคนิคปฏิบัติการ ให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหากับผู้ใช้ ICT	75.07	74.49	74.68	78.74	78.40	72.39
ช่างเทคนิคปฏิบัติการด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	35.76	28.37	36.20	32.70	41.85	36.55
ช่างเทคนิคให้ความช่วยเหลือ และ แก้ปัญหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศฯ	13.01	18.07	14.70	21.15	17.20	19.16
ช่างเทคนิคด้านเครือข่ายและระบบ คอมพิวเตอร์	11.39	13.58	13.19	10.98	8.20	5.66
ช่างเทคนิคด้านเว็บไซต์	14.91	14.47	10.59	13.91	11.16	11.02

ตาราง 16 จำนวนผู้ทำงานด้าน ICT จำแนกตามลักษณะงานด้าน ICT พ.ศ. 2557 - 2562 (ต่อ)

หน่วย : พันคน

อาชีพ	พ.ศ.					
	2557	2558	2559	2560	2561	2562
ช่างเทคนิคด้านการติดต่อสื่อสาร	10.35	13.16	13.30	13.78	13.68	14.94
ช่างเทคนิคด้านการแพร่ภาพกระจายเสียง และโสตทัศนูปกรณ์	8.30	11.21	10.12	10.76	9.82	9.90
ช่างเทคนิควิศวกรรมโทรคมนาคม	2.05	1.96	3.19	3.03	3.86	5.05
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารที่เกี่ยวข้อง ในการผลิตสินค้าและบริการด้าน ICT	185.95	204.43	216.98	224.79	258.32	273.62
ผู้จัดการด้านการบริการเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	13.12	11.10	10.35	12.39	16.83	14.37
วิศวกรอิเล็กทรอนิกส์	10.60	7.23	8.87	8.33	11.92	8.36
วิศวกรโทรคมนาคม	5.28	4.89	3.09	6.53	5.52	7.69
นักออกแบบภาพกราฟฟิก และสื่อผสม	39.45	43.49	35.53	32.02	38.23	41.94
ผู้ฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.09	1.02	0.73	1.13	1.18	0.97
ผู้ประกอบการขายด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสาร	5.26	7.57	7.84	6.74	6.83	7.63
เจ้าหน้าที่เทคนิคด้านการสร้างภาพ ทางการแพทย์และอุปกรณ์การบำบัด รักษาโรค	4.48	5.14	4.02	5.35	5.44	4.28
พนักงานศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร	17.81	19.10	15.31	21.70	16.69	11.70
พนักงานขายในศูนย์บริการลูกค้า	24.74	40.26	57.08	61.30	92.54	109.32
ช่างติดตั้งและผู้ให้บริการด้านอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	62.11	64.62	74.16	69.29	63.14	67.36

ตาราง 17 จำนวนผู้มีงานทำด้าน ICT ที่สำเร็จการศึกษาด้าน ICT จำแนกตามสาขาวิชา พ.ศ. 2557 - 2562

หน่วย : คน

สาขาวิชา	พ.ศ.					
	2557	2558	2559	2560	2561	2562
ยอดรวม	172,459	177,365	171,052	176,805	183,791	194,810
คณิตศาสตร์และสถิติ	1,606	331	744	1,078	922	821
คอมพิวเตอร์	92,683	103,589	95,835	92,186	103,167	111,295
วิศวกรรมศาสตร์	78,170	73,445	74,473	83,541	79,702	82,694

ตาราง 18 สัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาด้าน ICT ต่อผู้ทำงานด้าน ICT ทั้งหมด จำแนกตามสาขาวิชา พ.ศ. 2557 - 2562

หน่วย : ร้อยละ

สาขาวิชา	พ.ศ.					
	2557	2558	2559	2560	2561	2562
ยอดรวม	7.5	7.3	7.1	7.3	7.6	7.9
คณิตศาสตร์และสถิติ	7.1	1.5	2.8	3.7	3.6	3.1
คอมพิวเตอร์	18.0	18.9	17.4	16.4	18.1	19.2
วิศวกรรมศาสตร์	4.4	4.0	4.0	4.6	4.4	4.4

การทำงานไม่เต็มศักยภาพ

ผู้ทำงานไม่เต็มเวลา (Part-time workers)

□ แนวคิด

การทำงานแบบไม่เต็มเวลา (Part-time Worker Rate) เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงความยืดหยุ่นของตลาดแรงงาน โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 6)

□ สูตรการคำนวณ

อัตราการการทำงานแบบไม่เต็มเวลา

$$= \frac{\text{จำนวนผู้ทำงานต่ำกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์}}{\text{จำนวนผู้มีงานทำ}} \times 100$$

□ การวิเคราะห์

ในปี 2562 จากจำนวนผู้มีงานทำ 37.6 ล้านคน พบว่า มีผู้ทำงานไม่เต็มเวลา (1 – 34 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) จำนวน 6.11 ล้านคน หรือคิดเป็นอัตราการการทำงานแบบไม่เต็มเวลาร้อยละ 16.2 หากพิจารณาตามเพศ จะพบว่าเพศชายจะเป็นเพศที่มีการทำงานไม่เต็มเวลามากกว่าเพศหญิง และในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาอัตราการการทำงานแบบไม่เต็มเวลามีแนวโน้มที่สูงขึ้น

ตาราง 19 อัตราการทำงานแบบไม่เต็มเวลา พ.ศ. 2550 - 2562

พ.ศ.	ผู้มีงานทำน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (1 – 34 ชั่วโมง)			อัตราการการทำงาน แบบไม่เต็มเวลา
	รวม ('000)	ชาย ('000)	หญิง ('000)	
2550	6,148.7	3,153.7	2,995.0	17.0
2551	5,976.9	3,069.0	2,907.9	16.1
2552	6,254.8	3,250.0	3,004.8	16.6
2553	6,297.0	3,311.5	2,985.4	16.6
2554	5,206.6	2,679.9	2,526.7	13.7
2555	5,756.1	2,945.9	2,810.2	15.0
2556	5,712.7	2,945.8	2,766.9	14.9
2557	5,731.6	2,981.5	2,750.1	15.1
2558	6,380.4	3,340.5	3,039.9	16.8
2559	6,033.2	3,184.1	2,849.1	16.0
2560	5,813.6	3,095.4	2,718.2	15.5
2561	5,999.1	3,160.9	2,838.2	15.8
2562	6,111.6	3,242.6	2,869.0	16.2

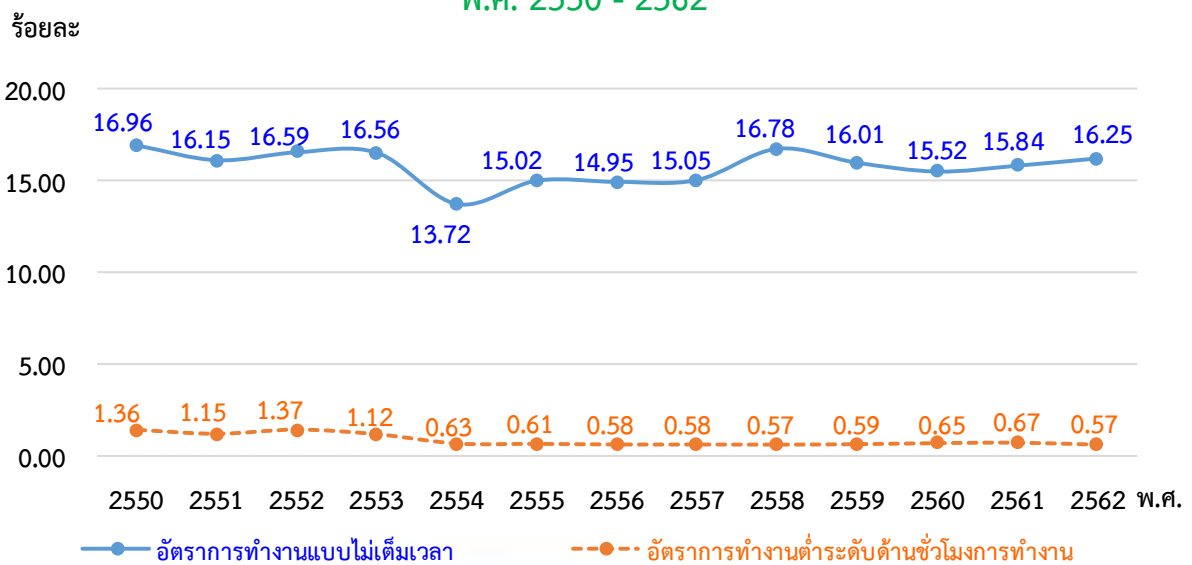

แผนภูมิ 12 อัตราการทำงานของผู้หญิงที่ทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
พ.ศ. 2550 - 2562

แผนภูมิ 13 เปรียบเทียบอัตราการทำงานแบบไม่เต็มเวลาและต่ำระดับด้านชั่วโมงการทำงาน
พ.ศ. 2550 - 2562

หมายเหตุ : อัตราการทำงานต่ำระดับด้านชั่วโมงการทำงาน

$$= \frac{\text{ผู้มีงานทำที่ทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และประสงค์ทำงานเพิ่มขึ้น}}{\text{ผู้มีงานทำทั้งหมด}} \times 100$$

การทำงานต่ำกว่าระดับในเรื่องชั่วโมงการทำงาน (Time-related underemployment)

□ แนวคิด

การทำงานต่ำกว่าระดับ (Time-related Underemployment) หมายถึง ผู้ที่ทำงานต่ำกว่าระดับเวลาที่เหมาะสม และผู้ที่มีเวลาเหลือ และต้องการที่จะทำงานเพิ่ม สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ให้คำจำกัดความของผู้ทำงานต่ำกว่าระดับประเภทนี้ว่า เป็น ผู้ที่ทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (1 – 34 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) และต้องการจะทำงานเพิ่ม ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยปรับให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 12)

□ สูตรการคำนวณ

อัตราการการทำงานต่ำกว่าระดับในเรื่องชั่วโมงการทำงาน

$$= \frac{\text{ผู้มีงานทำที่ทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมง (1 – 34) ต่อสัปดาห์และประสงค์ทำงานเพิ่มขึ้น} \times 100}{\text{ผู้มีงานทำทั้งหมด}}$$

□ การวิเคราะห์

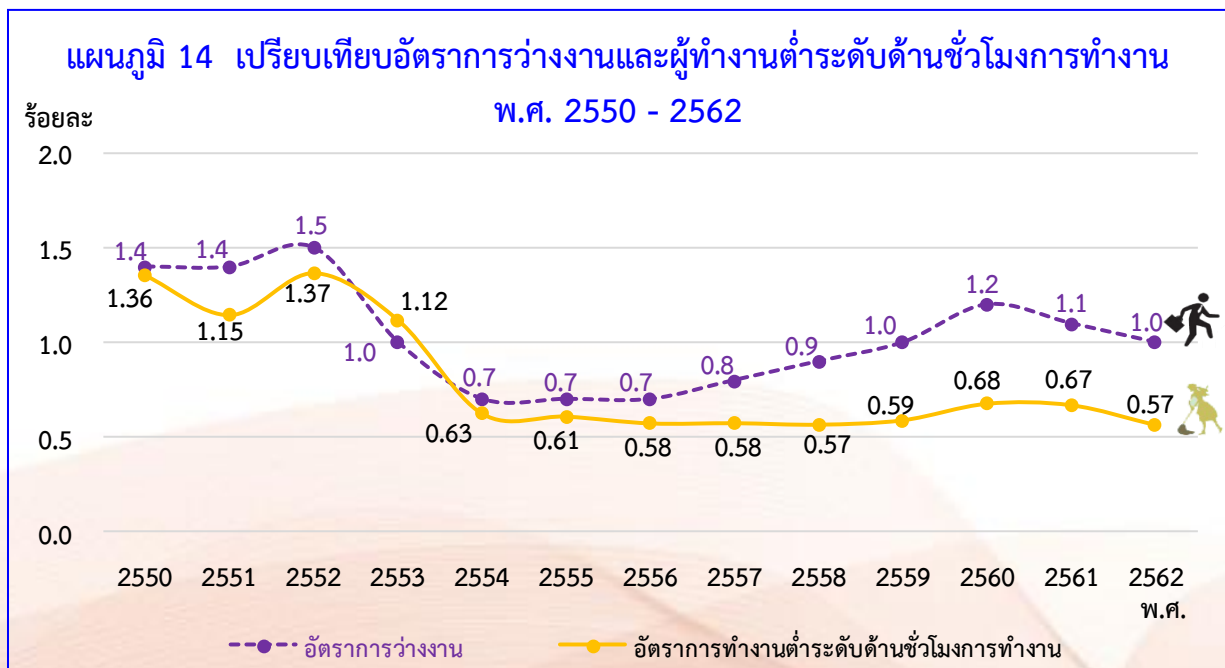
การที่จะเข้าใจตลาดแรงงานของประเทศไทยได้ หากดูเพียงอัตราการว่างงานเพียงอย่างเดียว จะไม่สามารถทำให้เรามองเห็นสภาพตลาดแรงงานและปัญหาที่แท้จริงของตลาดแรงงานของประเทศไทยได้ เราควรจะต้องทำความเข้าใจเรื่องของการทำงานต่ำกว่าระดับ Underemployment ซึ่งบอกถึงการงานไม่เต็มประสิทธิภาพของแรงงานด้วย โดยอัตราการการทำงานต่ำกว่าระดับประเภทนี้ของประเทศไทยในปี 2562 แม้จะอยู่ที่เพียง 0.6% แต่มีผู้ที่ทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์อยู่ถึง 16.2% ของผู้มีงานทำทั้งหมด แปลว่าผู้ที่ทำงานน้อยชั่วโมงส่วนใหญ่เป็นพวกทำงานไม่เต็มเวลาแบบสมัครใจ คือทำงานน้อยชั่วโมงแต่ไม่ได้ต้องการหรือพร้อมที่จะทำงานเพิ่ม โดยจริง ๆ แล้วอาจมีความเป็นไปได้ว่าความไม่ต้องการที่จะทำงานเพิ่มอาจเกิดจากความเข้าใจว่า ไม่มีงานที่เหมาะสมหรือไม่คิดว่าหางานเพิ่มได้ก็เป็นได้

ตาราง 20 ผู้มีงานทำที่ทำงานต่ำระดับ พ.ศ. 2550 - 2562

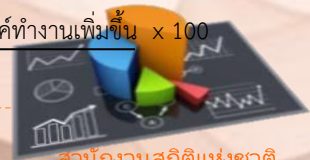
พ.ศ.	ผู้มีงานทำ (‘000)	ผู้มีงานทำที่ทำงาน < 35 ชม./สัปดาห์		ผู้ทำงานต่ำระดับ	
		(‘000)	(%)	(‘000)	(%)
2550	36,249.3	6,148.7	17.0	492.9	1.36
2551	37,016.6	5,976.9	16.1	425.8	1.15
2552	37,706.3	6,254.8	16.6	517.9	1.37
2553	38,036.1	6,297.0	16.6	427.3	1.12
2554	37,952.9	5,206.6	13.7	237.8	0.63
2555	38,324.1	5,756.1	15.0	234.4	0.61
2556	38,216.7	5,712.7	14.9	219.9	0.58
2557	38,077.4	5,731.6	15.1	219.6	0.58
2558	38,016.2	6,380.4	16.8	216.2	0.57
2559	37,692.7	6,033.2	16.0	223.2	0.59
2560	37,458.3	5,813.6	15.5	242.9	0.65
2561	37,864.6	5,999.1	15.8	254.4	0.67
2562	37,613.4	6,111.6	16.2	213.1	0.57

หมายเหตุ : อัตราการทำงานต่ำระดับด้านชั่วโมงการทำงาน

= $\frac{\text{ผู้มีงานทำที่ทำงานน้อยกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (1 - 34 ชั่วโมง) และประสงค์ทำงานเพิ่มขึ้น} \times 100}{\text{ผู้มีงานทำทั้งหมด}}$

ผู้มีงานทำทั้งหมด

การว่างงาน

การว่างงาน (Unemployment)

□ แนวคิด

การว่างงาน (Unemployment) เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงอุปทานส่วนเกินของแรงงานที่มีอยู่ในประเทศ โดยจะต้องพิจารณาควบคู่ไปพร้อมกับ KILM 2 เพื่อชี้ให้เห็นถึงสถานการณ์การจ้างงานของประเทศ อัตราการว่างงาน (Unemployment Rate) เป็นตัวเลขที่แสดงอัตราร้อยละของผู้ว่างงานในระบบเศรษฐกิจเทียบกับกำลังแรงงานรวม ซึ่งสามารถบ่งบอกสภาพเศรษฐกิจโดยรวมว่าเป็นไปในทิศทางที่กำลังขยายตัวหรือหดตัว คือ ในช่วงที่เศรษฐกิจดีหรือเศรษฐกิจขยายตัว อัตราการว่างงานมักจะต่ำ เนื่องจากบริษัทส่วนใหญ่ จะทำการขยายงานจึงต้องมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น แต่ในช่วงที่เศรษฐกิจซบเซาหรือหดตัว อัตราการว่างงานมักจะสูง เนื่องจากบริษัทจะทำการลดจำนวนคนงาน และไม่จ้างพนักงานเพิ่มขึ้น เนื่องจากจะช่วยให้ กิจการมีค่าใช้จ่ายที่ลดลงนั่นเอง โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 9)

□ สูตรการคำนวณ

$$\text{อัตราการว่างงาน} = \frac{\text{จำนวนผู้ว่างงาน}}{\text{กำลังแรงงาน}} \times 100$$

□ การวิเคราะห์

สถานการณ์การว่างงานในประเทศไทย ถึงแม้ว่าอัตราการว่างงานของประเทศไทยนั้นยังอยู่ในระดับต่ำ โดยปี 2562 มีอัตราการว่างงานอยู่ 1.0 % แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2556 – 2560 จาก 0.7% 0.8% 0.9% 1.0% และ 1.2% ตามลำดับ

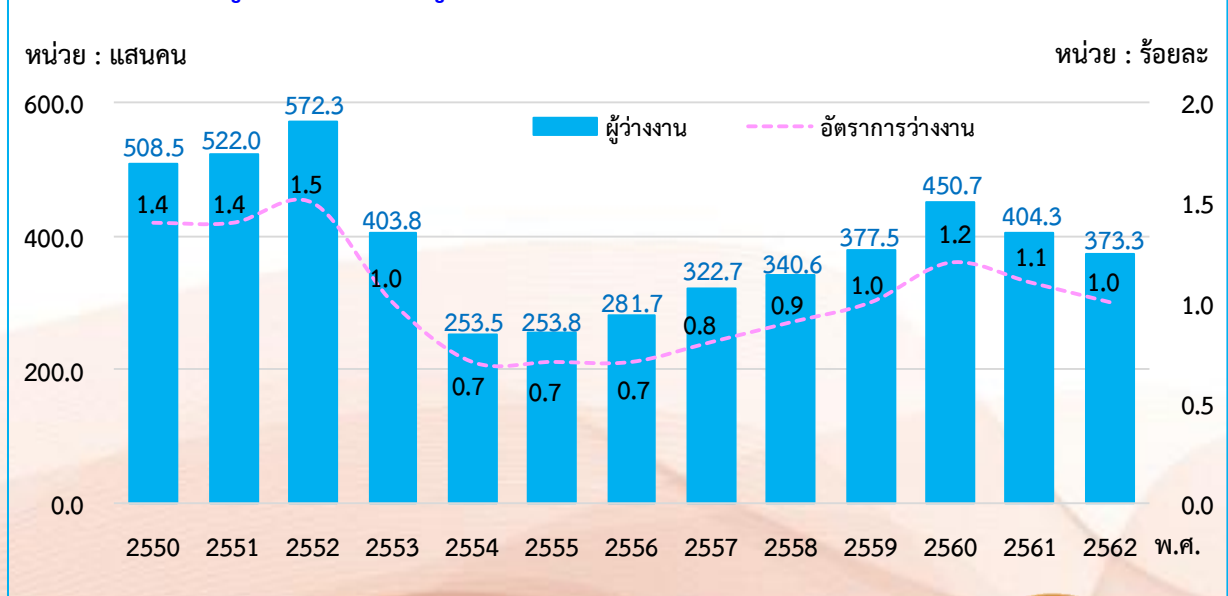

ตาราง 21 ผู้ว่างงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 - 2562

พ.ศ.	จำนวนผู้ว่างงาน ('000)			อัตราการว่างงาน (%)		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
2550	508.5	305.9	202.6	1.4	1.5	1.2
2551	522.0	302.6	219.4	1.4	1.5	1.3
2552	572.3	318.3	254.0	1.5	1.5	1.4
2553	403.8	227.2	176.6	1.0	1.1	1.0
2554	253.5	146.8	106.7	0.7	0.7	0.6
2555	253.8	143.0	110.8	0.7	0.7	0.6
2556	281.7	156.7	125.0	0.7	0.7	0.7
2557	322.7	184.2	138.4	0.8	0.9	0.8
2558	340.6	190.0	150.6	0.9	0.9	0.9
2559	377.5	208.8	168.7	1.0	1.0	1.0
2560	450.7	255.9	194.8	1.2	1.2	1.1
2561	404.3	226.6	177.7	1.1	1.1	1.0
2562	373.4	212.4	161.0	1.0	1.0	0.9

แผนภูมิ 15 จำนวนผู้ว่างงานและอัตราการว่างงาน พ.ศ. 2550 - 2562

ตาราง 22 อัตราการว่างงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2553 – 2562

หน่วย : ร้อยละ

กลุ่มอายุ และเพศ	พ.ศ.									
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
15 ปีขึ้นไป	1.0	0.7	0.7	0.7	0.8	0.9	1.0	1.4	1.4	1.5
ชาย	1.1	0.7	0.7	0.7	0.9	0.9	1.0	1.5	1.5	1.5
หญิง	1.0	0.6	0.6	0.7	0.8	0.9	1.0	1.2	1.3	1.4
15 – 24	3.9	2.8	3.0	3.5	4.3	4.2	4.9	5.3	5.3	5.6
ชาย	3.7	2.6	2.7	3.1	3.8	3.6	4.3	5.5	5.2	5.1
หญิง	4.2	3.0	3.3	4.1	5.0	4.9	5.8	4.9	5.3	6.3
25 – 34	1.3	0.9	0.9	1.0	1.0	1.2	1.2	1.4	1.5	1.8
ชาย	1.4	0.9	1.0	1.1	1.1	1.3	1.3	1.6	1.6	1.9
หญิง	1.3	0.7	0.8	0.9	0.8	1.1	1.1	1.2	1.4	1.7
35 – 54	0.4	0.3	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.5	0.5	0.6
ชาย	0.4	0.3	0.2	0.3	0.3	0.3	0.4	0.6	0.6	0.6
หญิง	0.4	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.5	0.5	0.5
55 – 64	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.4	0.3	0.3
ชาย	0.2	0.1	0.2	0.1	0.1	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3
หญิง	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.4	0.2	0.2
65 ปีขึ้นไป	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.2
ชาย	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2
หญิง	0.3	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.2	0.1	0.2

การว่างงานของวัยเยาวชน (Youth unemployment)

□ แนวคิด

แรงงานเยาวชนในที่นี้ หมายถึง กลุ่มอายุระหว่าง 15 – 24 ปี ในขณะที่แรงงานผู้ใหญ่ จะหมายถึงแรงงานที่มีอายุ 25 - 59 ปี การว่างงานของวัยเยาวชน เป็นการวัดสัดส่วนของประชากรเยาวชนที่เข้าสู่การว่างงาน นอกเหนือจากกลุ่มนอกรำลังแรงงาน โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 10)

□ สูตรการคำนวณ

อัตราการว่างงานของวัยเยาวชน

$$= \frac{\text{จำนวนผู้ว่างงานวัยเยาวชน (15 - 24 ปี)} \times 100}{\text{กำลังแรงงานวัยเยาวชน (15 - 24 ปี)}}$$

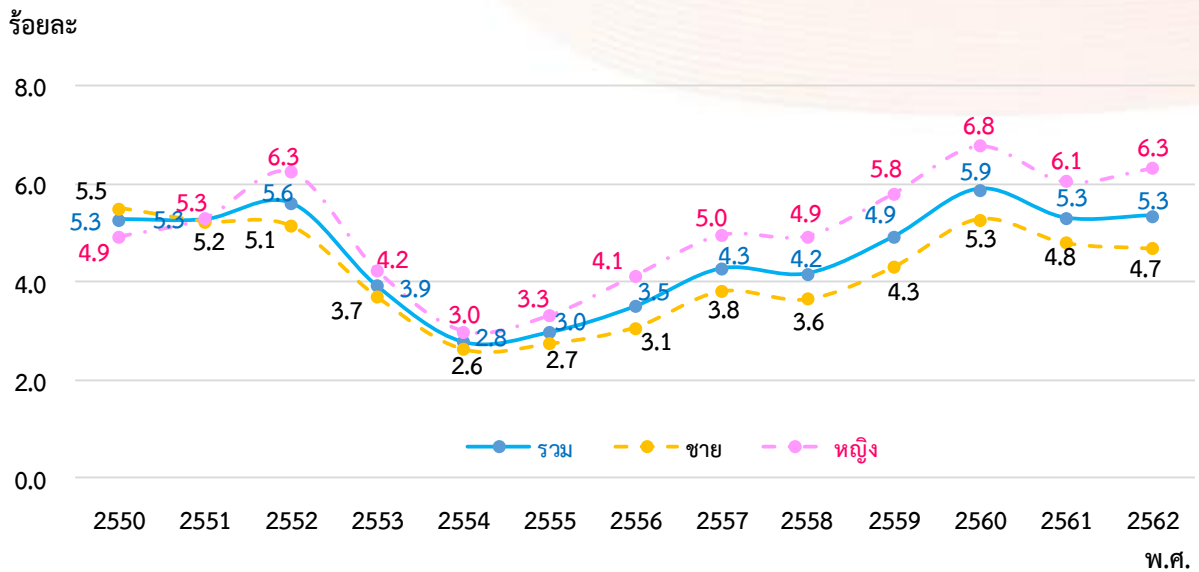
□ การวิเคราะห์

การว่างงานของเยาวชนเป็นประเด็นที่อ่อนไหวในภาวะวิกฤติ มากกว่าการว่างงานของผู้ใหญ่ และการฟื้นตัวของตลาดแรงงานของชายหนุ่มและหญิงสาวจะช้ากว่าของผู้ใหญ่ ทว่าโลกคนหนุ่มสาวมีโอกาสรว่างงานเป็น 3 เท่าของผู้ใหญ่ ทั้งนี้การว่างงานในกลุ่มวัยเยาวชนนั้นจะมีมากกว่ากลุ่มอื่นเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เพิ่งจบการศึกษาใหม่ ทำให้โอกาสการบรรจุเข้าทำงานมีน้อยกว่าและยังขาดประสบการณ์ในการทำงาน

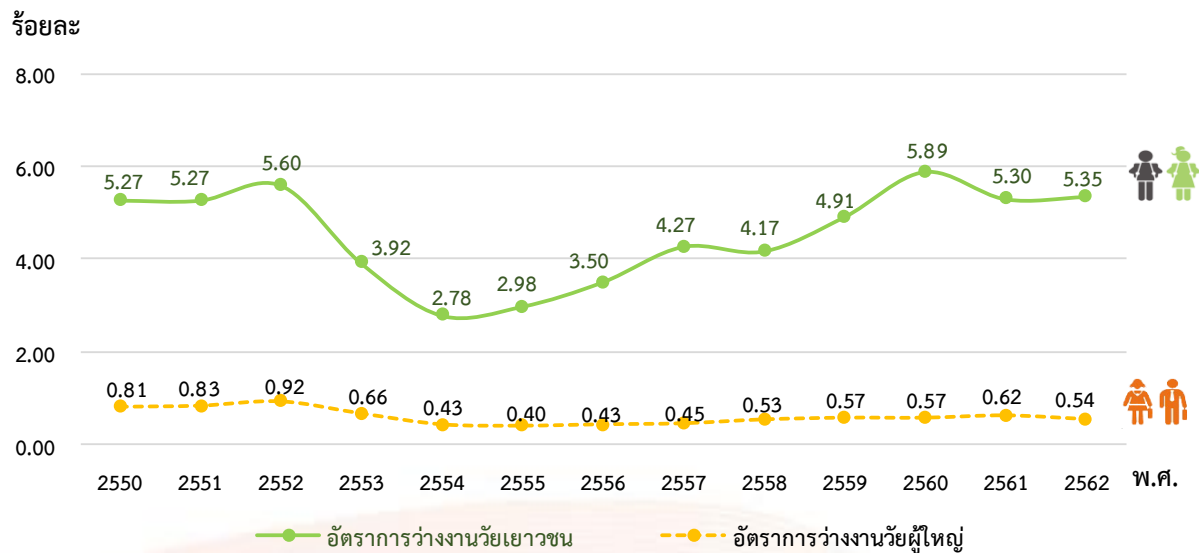

แผนภูมิ 16 อัตราการว่างงานของวัยเยาวชน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 - 2562

แผนภูมิ 17 อัตราการว่างงานของวัยเยาวชน และวัยผู้ใหญ่ พ.ศ. 2550 - 2562

การว่างงานในระยะยาว (Long-term unemployment)

□ แนวคิด

การว่างงานระยะยาว (Long-term unemployment) เป็นตัวสะท้อนถึงค่าแรงที่จะได้ลดลงทั้งผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งอัตราการว่างงานในระยะยาวนั้น วัดจากการว่างงานที่นานกว่า 1 ปีขึ้นไป ต่อกำลังแรงงาน โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 11)

□ สูตรการคำนวณ

อัตราการว่างงานในระยะยาวต่อกำลังแรงงาน

$$= \frac{\text{จำนวนผู้ว่างงานที่หางานทำเป็นเวลานานกว่า 1 ปีขึ้นไป} \times 100}{\text{กำลังแรงงาน}}$$

อัตราการว่างงานในระยะยาวต่อการว่างงานทั้งหมด

$$= \frac{\text{จำนวนผู้ว่างงานที่หางานทำเป็นเวลานานกว่า 1 ปีขึ้นไป} \times 100}{\text{ผู้ว่างงาน}}$$

□ การวิเคราะห์

แม้ว่าอัตราการว่างงานของประเทศไทย ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา จะอยู่ที่ประมาณร้อยละ 0.7 – 1.5 ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับที่ต่ำ แต่พบว่า เป็นการว่างงานเชิงโครงสร้าง เนื่องจากคุณสมบัติของแรงงานไม่ตรงกับความต้องการของตลาด Long term unemployment ตัวเลขนี้เป็นตัวเลขที่สำคัญมาก ซึ่งข้อมูลล่าสุดปี 2562 พบว่า อัตราการว่างงานในระยะยาวต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานอยู่ที่ร้อยละ 0.13 และหากพิจารณาอัตราการว่างงานในระยะยาวต่อผู้ว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 13.5 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า จำนวนผู้ว่างงานทุก ๆ 100 คน มีผู้ที่ว่างงานเกิน 1 ปีขึ้นไปประมาณ 13 คน

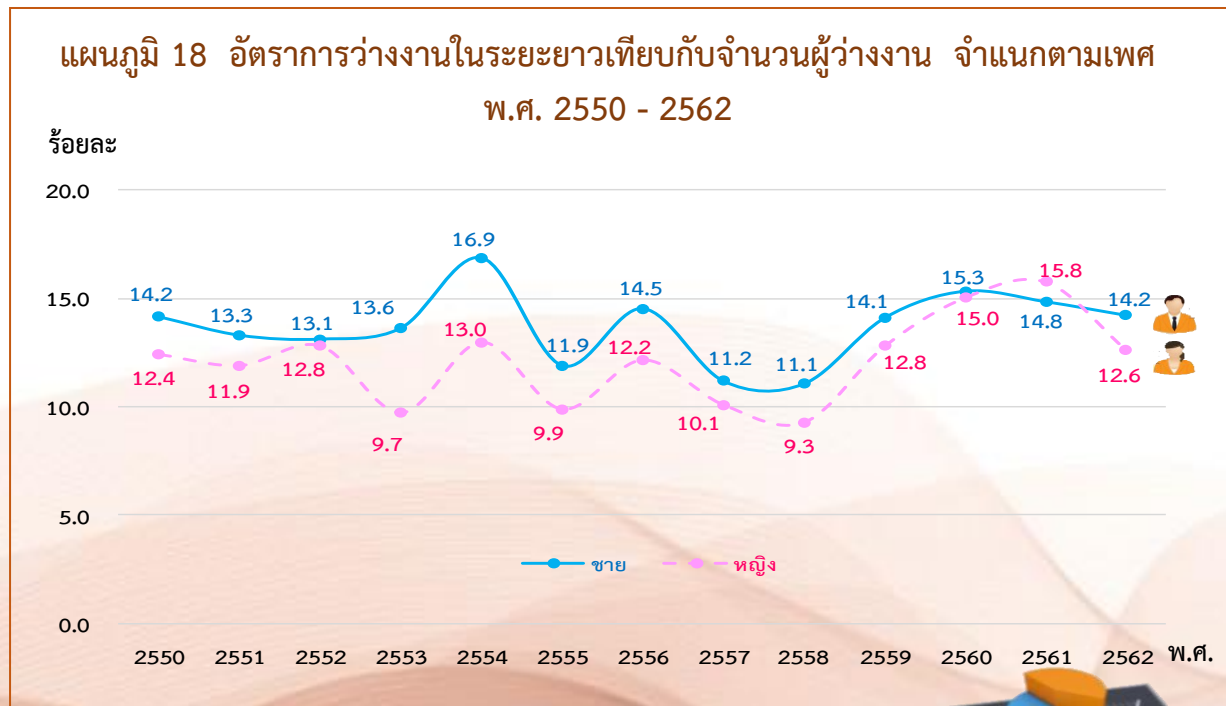

ตาราง 23 อัตราการว่างงานในระยะยาว จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 – 2562

หน่วย : ร้อยละ

พ.ศ.	อัตราการว่างงานในระยะยาว เทียบกับกำลังแรงงานรวม			อัตราการว่างงานในระยะยาว เทียบกับจำนวนผู้ว่างงาน		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
2550	0.19	0.22	0.15	13.5	14.2	12.4
2551	0.18	0.20	0.15	12.7	13.3	11.9
2552	0.19	0.20	0.19	13.0	13.1	12.8
2553	0.12	0.15	0.10	11.9	13.6	9.7
2554	0.10	0.12	0.08	15.2	16.9	13.0
2555	0.07	0.08	0.06	11.0	11.9	9.9
2556	0.10	0.11	0.09	13.5	14.5	12.2
2557	0.09	0.10	0.08	10.7	11.2	10.1
2558	0.09	0.10	0.08	10.3	11.1	9.3
2559	0.13	0.14	0.12	13.6	14.1	12.8
2560	0.18	0.19	0.17	15.2	15.3	15.0
2561	0.16	0.16	0.16	15.2	14.8	15.8
2562	0.13	0.15	0.12	13.5	14.2	12.6

ผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน

□ แนวคิด

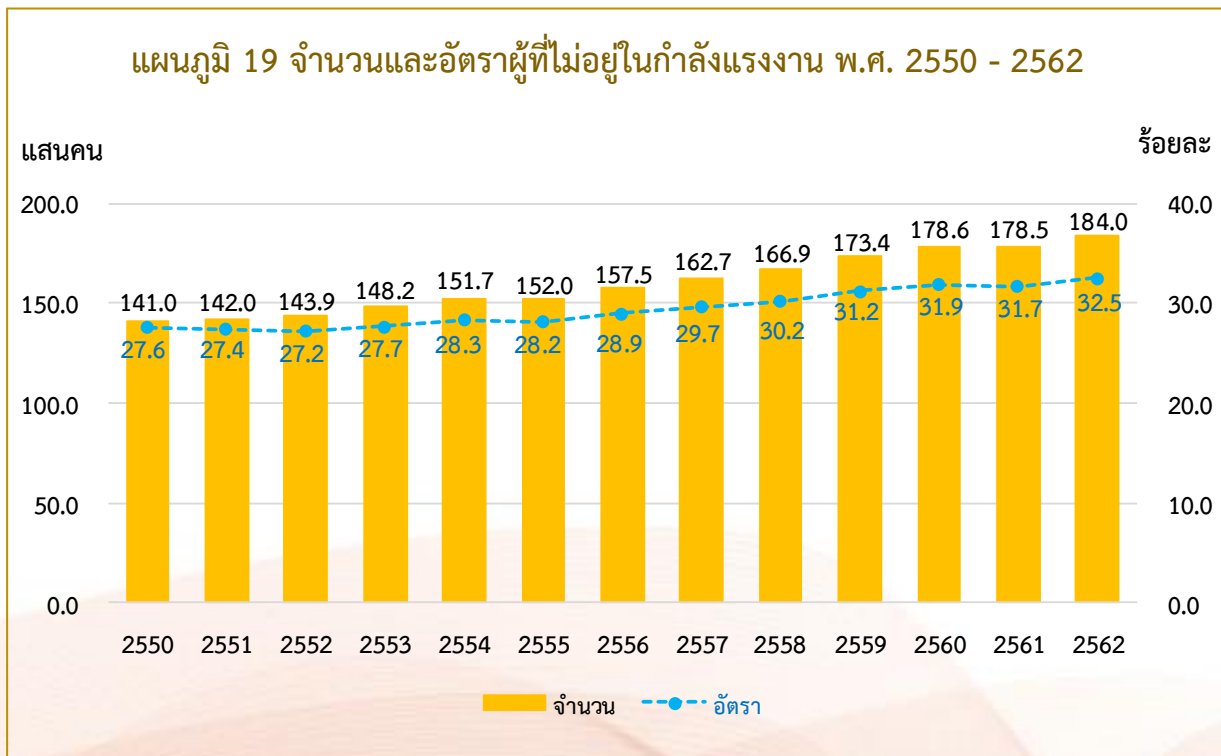
ผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน (Inactivity) นั้นก็คงเป็นกลุ่มที่น่าสนใจ เนื่องจากผู้ไม่ได้อยู่ในกำลังแรงงานนั้นมีศักยภาพในการพัฒนาตัวเอง อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 13)

□ สูตรการคำนวณ

$$\text{อัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน} = \frac{\text{ผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน}}{\text{ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป}} \times 100$$

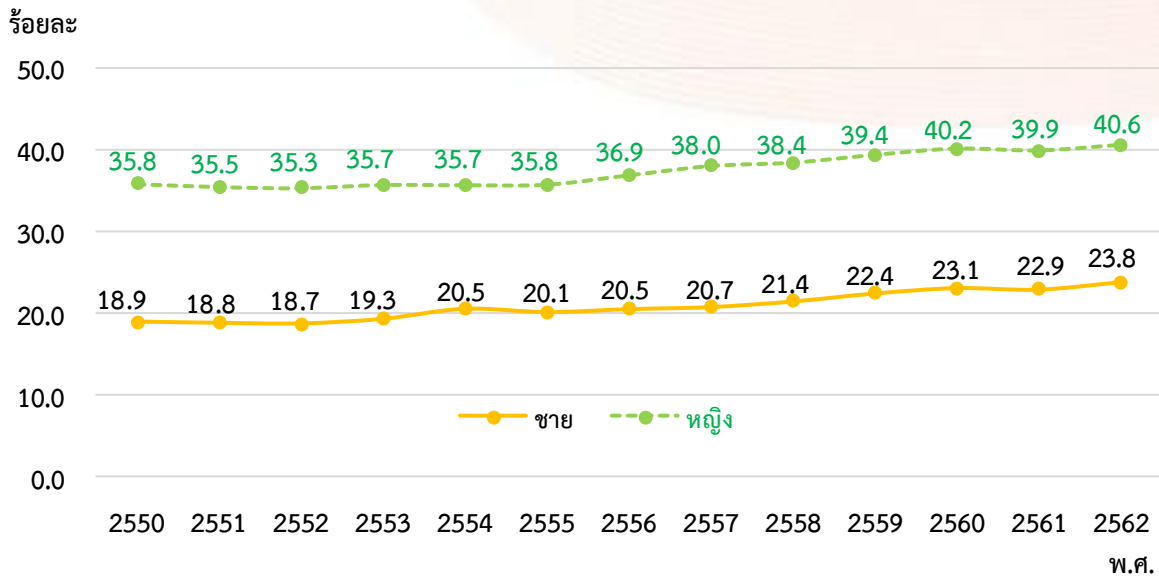
□ การวิเคราะห์

ในปี 2562 พบว่า จำนวนประชากรที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มกำลังแรงงาน (Inactivity) มีประมาณ 18.4 ล้านคน ซึ่งคิดเป็นอัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ร้อยละ 32.5 ของกลุ่มอายุแรงงาน อัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในช่วงอายุที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีอายุในช่วง 15 – 24 ปี และช่วงอายุ 55 – 64 ปี

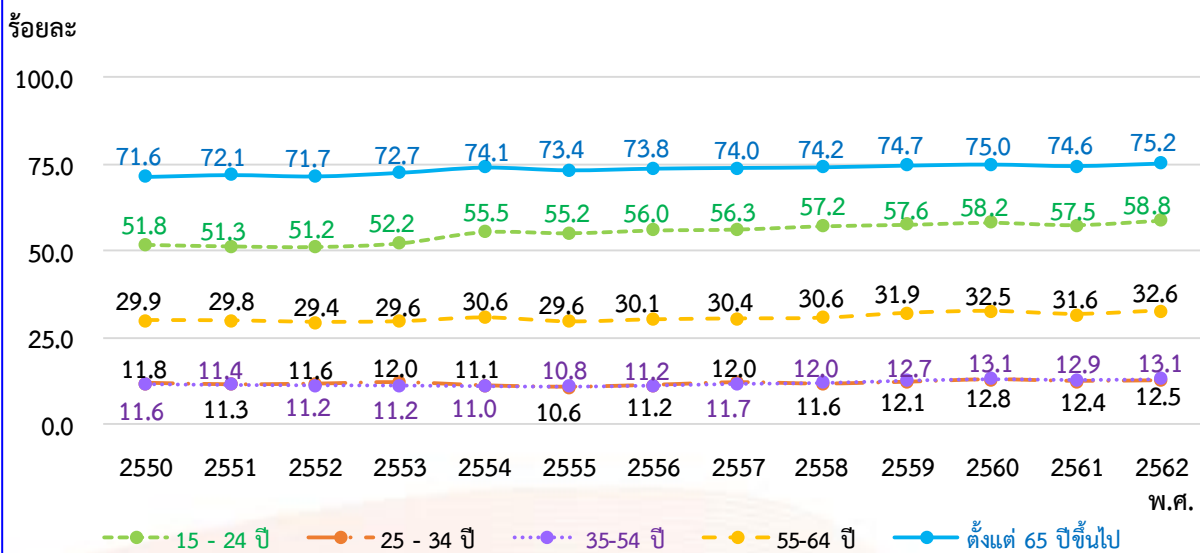

แผนภูมิ 20 อัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 - 2562

แผนภูมิ 21 อัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ พ.ศ. 2550 - 2562

ตาราง 24 อัตราผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำแนกตามกลุ่มอายุ และเพศ พ.ศ. 2553 – 2562

หน่วย : ร้อยละ

กลุ่มอายุ และเพศ	พ.ศ.									
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
15 ปีขึ้นไป	27.7	28.3	28.2	28.9	29.7	30.2	31.2	31.9	31.7	32.5
ชาย	19.3	20.5	20.1	20.5	20.7	21.4	22.4	23.1	22.9	23.8
หญิง	35.7	35.7	35.8	36.9	38.0	38.4	39.4	40.2	39.9	40.6
15 – 24	52.2	55.5	55.2	56.0	56.3	57.2	57.6	58.2	57.5	58.8
ชาย	44.3	48.3	47.8	48.1	48.1	49.5	50.3	50.7	50.0	51.7
หญิง	60.5	62.7	62.6	64.0	64.5	65.0	65.1	65.9	65.3	66.1
25 – 34	12.0	11.1	10.6	11.2	12.0	11.6	12.1	12.8	12.4	12.5
ชาย	5.2	5.2	4.7	5.0	4.8	5.0	5.4	6.1	5.6	5.9
หญิง	18.9	16.8	16.6	17.4	19.1	18.2	18.8	19.6	19.2	19.3
35 – 54	11.2	11.0	10.8	11.2	11.7	12.0	12.7	13.1	12.9	13.1
ชาย	4.1	4.1	3.8	3.9	4.1	4.2	4.9	5.2	5.2	5.4
หญิง	17.8	17.5	17.4	18.0	18.8	19.2	20.0	20.5	20.1	20.3
55 – 64	29.6	30.6	29.6	30.1	30.4	30.6	31.9	32.5	31.6	32.6
ชาย	17.8	19.7	18.1	18.0	18.1	18.2	20.0	20.9	19.8	21.1
หญิง	40.3	40.5	39.8	41.0	41.4	41.6	42.6	42.8	42.0	42.7
65 ปีขึ้นไป	72.7	74.1	73.4	73.8	74.0	74.2	74.7	75.0	74.6	75.2
ชาย	61.8	64.9	63.6	64.1	63.9	64.4	64.8	65.2	65.0	66.0
หญิง	80.9	81.5	81.2	81.5	82.1	81.9	82.5	82.7	82.2	82.5

ผลิตภาพแรงงาน

□ แนวคิด

ผลิตภาพแรงงาน (Labour Productivity) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่สะท้อนถึงทักษะแรงงาน และศักยภาพของแรงงานในการสร้างรายได้ โดยประเทศที่มีผลิตภาพแรงงานสูงจะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานด้านการศึกษา และการอบรมที่ดี นอกจากนี้แนวทางการพัฒนาผลิตภาพแรงงานยังสามารถประเมินถึงรายได้และสวัสดิการของแรงงานอีกด้วย โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 17)

□ สูตรการคำนวณ

$$\text{ผลิตภาพแรงงาน} = \frac{\text{GDP ณ ราคาคงที่}}{\text{ผู้ทำงานทั้งหมด}} \times 100$$

$$\text{ผลิตภาพแรงงานภาคเกษตร} = \frac{\text{GDP ภาคเกษตร ณ ราคาคงที่}}{\text{จำนวนผู้ทำงานในภาคการเกษตร}} \times 100$$

$$\text{ผลิตภาพแรงงานภาคการผลิต} = \frac{\text{GDP ภาคการผลิต ณ ราคาคงที่}}{\text{จำนวนผู้ทำงานในภาคการผลิต}} \times 100$$

$$\text{ผลิตภาพแรงงานภาคการบริการและการค้า} = \frac{\text{GDP ภาคการบริการฯ ณ ราคาคงที่}}{\text{จำนวนผู้ทำงานในภาคการบริการฯ}} \times 100$$

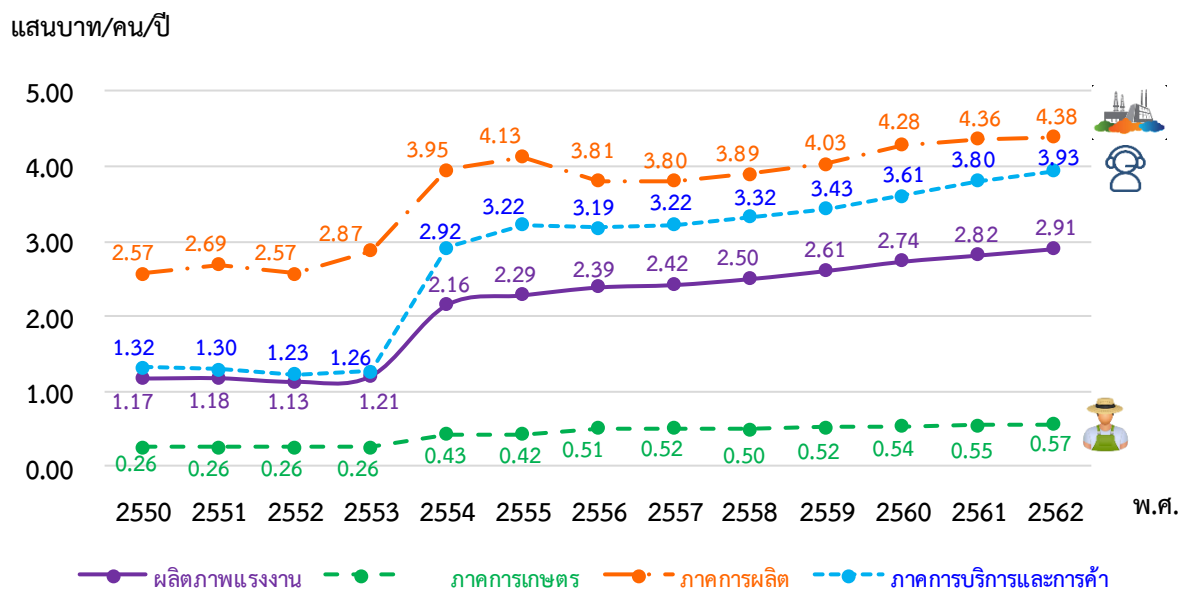

□ การวิเคราะห์

โดยภาพรวมผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยของไทยในปี 2562 อยู่ที่ 2.91 แสบบาทต่อคนต่อปี ซึ่งเพิ่มจาก 1.17 แสบบาทต่อคนต่อปี ในปี 2550 นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลิตภาพแรงงานของไทยรายภาคกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างปี 2550 – 2562 พบว่า ผลิตภาพแรงงานในภาคการผลิตมีมูลค่าสูงสุด โดยเพิ่มจาก 2.57 แสบบาทต่อคนต่อปี ในปี 2550 เป็น 4.38 แสบบาทต่อคนต่อปีในปี 2562 รองลงมาเป็นภาคการบริการและการค้าที่ 1.32 แสบบาทต่อคนต่อปีในปี 2550 และเพิ่มเป็น 3.93 แสบบาทต่อคนต่อปีในปี 2562 ขณะที่ผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรกรรมมีมูลค่าต่ำที่สุดมาโดยตลอด โดยในปี 2550 มีมูลค่า 0.26 แสบบาทต่อคนต่อปีในปี 2550 และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็น 0.57 แสบบาทต่อคนต่อปี ในปี 2562 ทั้งนี้ ผลิตภาพแรงงานภาคการผลิต และผลิตภาพแรงงานภาคบริการและการค้า มีสัดส่วนสูงกว่าภาคเกษตรกรรมถึง 7.7 เท่า และ 6.9 เท่า ตามลำดับ

แผนภูมิที่ 22 ผลิตภาพแรงงาน จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2550 - 2562

แรงงานนอกระบบ

□ แนวคิด

แรงงานนอกระบบ (Informal employment) เป็นส่วนสำคัญของโครงสร้างเศรษฐกิจในหลายๆ ประเทศ ประเทศที่มีแนวทางการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ดีจะสะท้อนให้เห็นถึงการกำหนดนโยบายการจ้างงานในเศรษฐกิจนอกระบบ ได้แก่ สถานภาพการทำงาน กฎหมายและหลักประกันทางสังคม อีกทั้งแนวทางการพัฒนาศักยภาพของกำลังคนในกลุ่มนี้ โดยตัวชี้วัดนี้อยู่ภายใต้ตัวชี้วัดของ ILO (KILM 8)

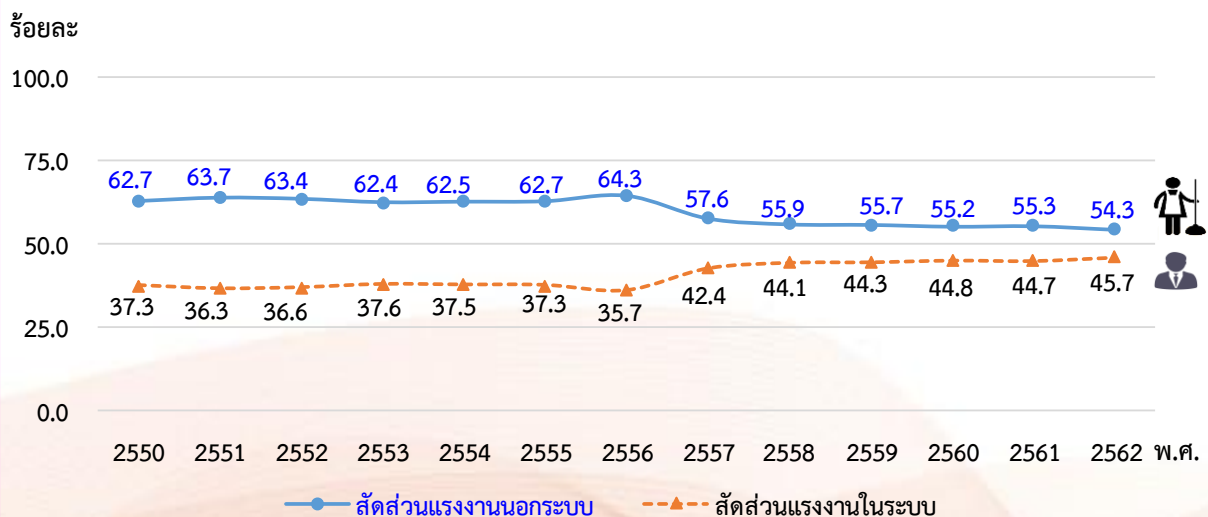
□ สูตรการคำนวณ

$$\text{สัดส่วนของแรงงานนอกระบบ} = \frac{\text{จำนวนแรงงานนอกระบบ}}{\text{จำนวนผู้มีงานทำ}} \times 100$$

□ การวิเคราะห์

แรงงานไทยส่วนใหญ่ของประเทศไทยยังคงเป็น “แรงงานนอกระบบ” ที่ไม่ได้รับการคุ้มครองสวัสดิการต่าง ๆ ทั้งในด้านสุขภาพและความมั่นคงในชีวิต เหมือนกับ “แรงงานในระบบ” ดังนั้นหากมีการว่างงานเพิ่มขึ้น แรงงานนอกระบบจะได้รับความเดือดร้อนอย่างมาก เนื่องจากเป็นแรงงานที่ไม่ได้รับการคุ้มครองสวัสดิการใด ๆ จากการสำรวจแรงงานนอกระบบ พบว่า แรงงานนอกระบบในประเทศไทย ส่วนใหญ่ทำงานในภาคเกษตรกรรม รองลงมาภาคการบริการและการค้า และภาคการผลิต

แผนภูมิ 23 สัดส่วนแรงงานนอกระบบและในระบบ พ.ศ. 2550 - 2562

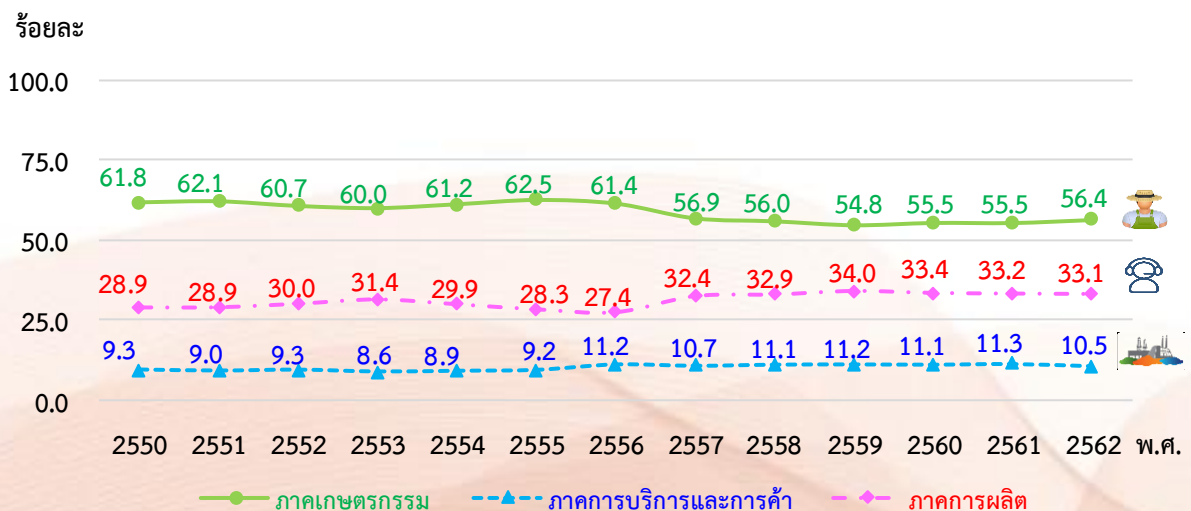

ตาราง 25 สัดส่วนของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และเพศ พ.ศ. 2550 - 2562

หน่วย : ร้อยละ

พ.ศ.	ภาคเกษตรกรรม			ภาคการผลิต			ภาคการบริการและการค้า		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
2550	92.9	92.0	93.9	28.3	30.3	25.6	48.2	45.3	51.1
2551	93.2	92.5	94.0	29.2	31.6	25.9	48.6	46.4	50.7
2552	92.6	92.1	93.3	30.1	31.8	27.7	48.9	47.1	50.6
2553	92.0	91.2	93.0	28.1	30.5	24.5	48.7	46.7	50.6
2554	93.5	92.8	94.2	28.6	30.7	25.4	47.2	45.9	48.4
2555	93.0	92.6	93.5	29.1	30.8	26.7	46.6	44.7	48.4
2556	94.1	93.8	94.5	35.3	36.6	33.3	46.8	45.6	47.9
2557	93.1	92.5	93.7	27.2	28.6	25.1	44.3	43.3	45.2
2558	92.2	91.5	93.1	27.1	28.8	24.6	42.6	41.9	43.2
2559	91.9	91.5	92.4	27.6	29.2	25.0	43.0	42.3	43.7
2560	91.7	91.4	92.1	27.8	29.0	25.8	41.4	41.1	41.8
2561	91.8	91.4	92.5	28.2	29.1	26.8	41.4	40.8	42.0
2562	91.3	91.0	91.7	26.3	26.9	25.3	40.1	40.2	40.1

แผนภูมิ 24 ร้อยละของแรงงานนอกระบบ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2550 - 2562

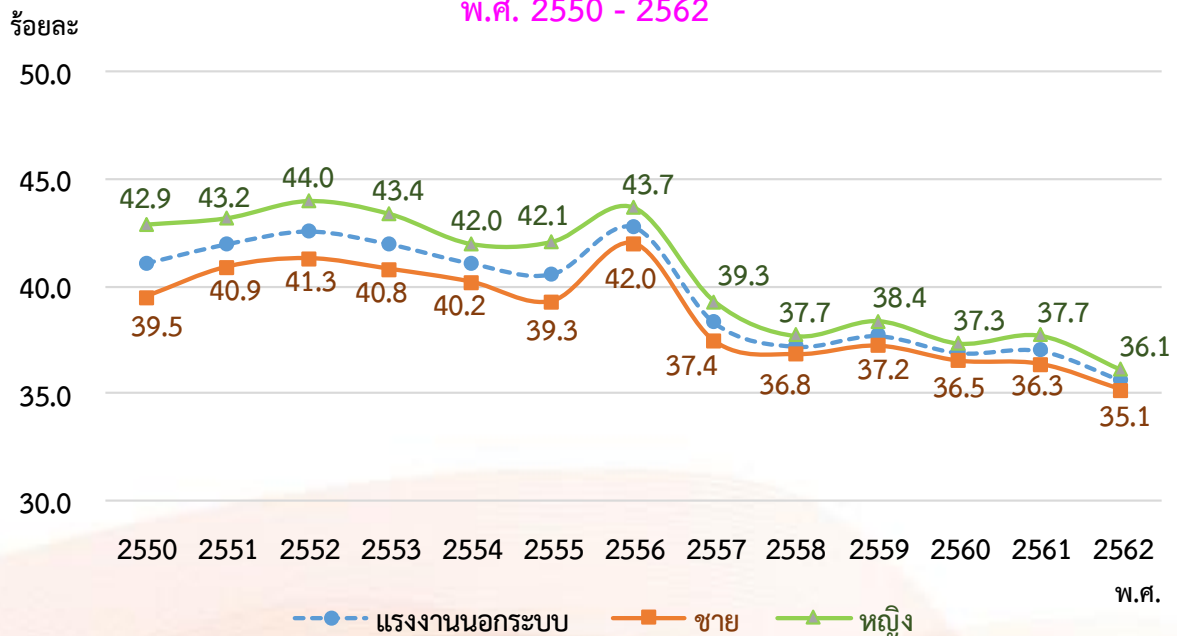

ตาราง 26 สัดส่วนการจ้างงานนอกระบบ จำแนกตามภาคการเกษตร และนอกภาคการเกษตร และเพศ พ.ศ. 2553 - 2562

หน่วย : ร้อยละ

ประเภทอุตสาหกรรม	พ.ศ.									
	2553	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
แรงงานนอกระบบ	62.4	62.5	62.7	64.3	57.6	55.9	55.7	55.2	55.3	54.3
ชาย	62.2	62.6	62.5	64.8	57.9	56.3	56.3	56.1	56.0	55.3
หญิง	62.6	62.5	62.8	63.6	57.2	55.3	55.0	54.1	54.6	53.0
ภาคการเกษตร	92.0	93.5	93.0	94.1	93.1	92.2	91.9	91.7	91.8	91.3
ชาย	91.2	92.8	92.6	93.8	92.5	91.5	91.5	91.4	91.4	91.0
หญิง	93.0	94.2	93.5	94.5	93.7	93.1	92.4	92.1	92.5	91.7
นอกภาคการเกษตร	42.0	41.1	40.6	42.8	38.3	37.2	37.7	36.9	37.0	35.6
ชาย	40.8	40.2	39.3	42.0	37.4	36.8	37.2	36.5	36.3	35.1
หญิง	43.4	42.0	42.1	43.7	39.3	37.7	38.4	37.3	37.7	36.1

แผนภูมิ 25 สัดส่วนการจ้างงานแรงงานนอกระบบนอกภาคการเกษตร จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2550 - 2562

การย้ายถิ่น

□ แนวคิด

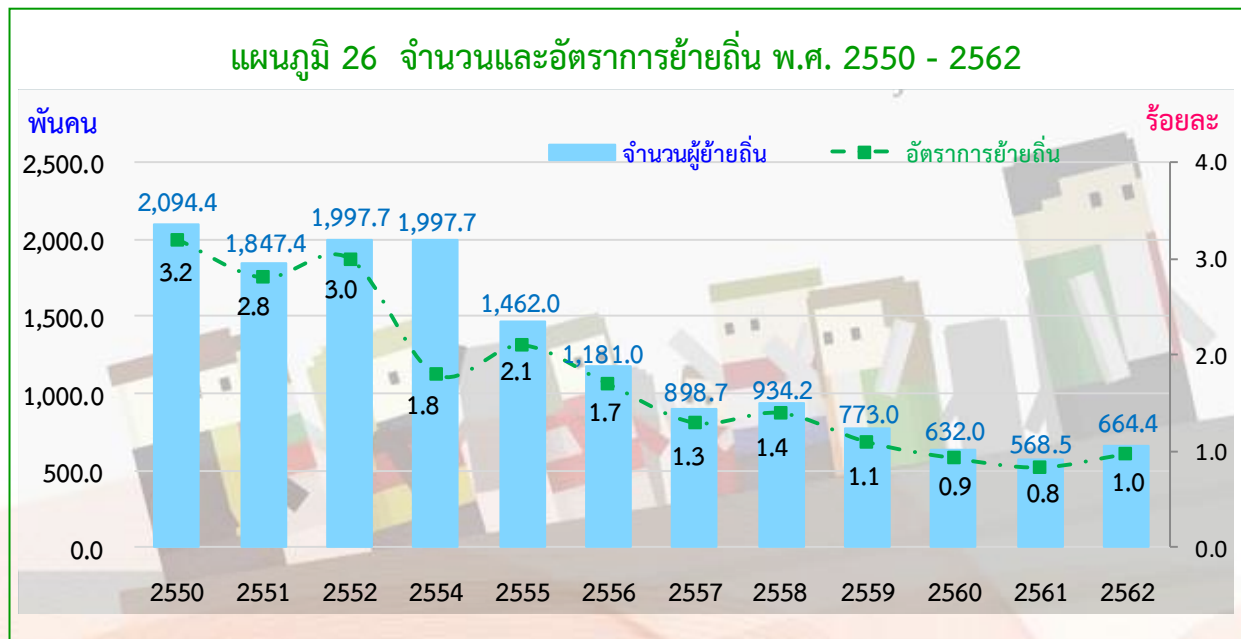
การย้ายถิ่น (Migration) เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงประชากร ซึ่งแตกต่างจากการเกิดและการตาย เนื่องจากการย้ายถิ่นไม่ได้เป็นปัจจัยทางธรรมชาติ และผลกระทบจากการย้ายถิ่นที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงประชากรในพื้นที่นั้นๆ น้อยมากเมื่อเทียบกับการเกิดและการตาย ในปัจจุบันการย้ายถิ่นส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ

□ สูตรการคำนวณ

$$\text{อัตราการย้ายถิ่น} = \frac{\text{ผู้ย้ายถิ่น} \times 100}{\text{ประชากรทั้งหมด}}$$

□ การวิเคราะห์

จำนวนผู้ย้ายถิ่นและอัตราการย้ายถิ่นในประเทศไทย มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา อัตราการย้ายถิ่นของประชากรภายในประเทศมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 3.0 ของประชากรทั้งหมด ในปี 2552 เป็นร้อยละ 1.0 ในปี 2562 โดยกระแสของการย้ายถิ่นระหว่างเมืองและชนบทมีลักษณะยืดหยุ่นตามภาวะเศรษฐกิจ การย้ายถิ่นจากเมืองสู่ชนบทมีแนวโน้มสูงขึ้น ในขณะที่การย้ายจากชนบทกลับลดลง

ตาราง 27 จำนวนผู้ย้ายถิ่น จำแนกตามกระแสการย้ายถิ่น เพศ และภาคที่อยู่ปัจจุบัน พ.ศ. 2554 – 2562

หน่วย : หมื่นคน

กระแสการย้ายถิ่น	พ.ศ.									
	เขต	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562
ยอดรวม		124.8	146.2	118.1	89.9	93.4	77.3	63.2	56.8	66.4
ย้ายเข้าเขตเมือง		49.7	52.7	44.3	42.9	44.7	37.8	27.6	26.6	28.8
จากเขตเมือง		27.8	29.0	25.3	23.7	23.8	22.3	17.2	18.9	18.0
จากเขตชนบท		20.3	21.7	16.7	16.3	17.2	14.6	8.9	6.3	8.8
จากต่างประเทศ		1.6	1.9	2.1	2.9	3.8	0.9	1.5	1.4	2.0
ไม่ทราบ		-	-	0.1	-	-	-	-	-	-
ย้ายเข้าเขตชนบท		75.1	93.5	73.8	47.0	48.7	39.5	35.6	30.2	37.6
จากเขตเมือง		42.3	58.1	42.0	21.1	24.4	18.6	17.0	14.2	17.8
จากเขตชนบท		30.9	33.0	29.4	24.3	22.3	19.8	17.6	15.2	18.1
จากต่างประเทศ		1.9	2.4	2.0	1.6	2.0	1.1	0.9	0.8	1.7
ไม่ทราบ		0.1	-	0.5	-	-	-	-	-	-
ชาย		64.9	76.3	62.0	49.2	47.9	39.9	31.7	28.1	34.7
ย้ายเข้าเขตเมือง		24.2	26.9	23.3	23.5	22.7	19.5	13.5	13.6	15.0
จากเขตเมือง		13.3	14.6	13.6	12.7	12.2	11.1	8.6	9.5	9.1
จากเขตชนบท		10.3	11.3	8.4	9.0	8.5	7.9	4.3	3.0	4.8
จากต่างประเทศ		0.6	1.0	1.2	1.8	1.9	0.5	0.5	1.1	1.1
ไม่ทราบ		-	-	0.1	-	-	-	-	-	-
ย้ายเข้าเขตชนบท		40.7	49.4	38.8	25.7	25.2	20.4	18.2	14.5	19.7
จากเขตเมือง		23.9	30.8	20.7	10.9	12.6	9.9	8.5	6.7	9.1
จากเขตชนบท		15.5	17.0	16.3	13.9	11.4	10.0	9.2	7.4	9.5
จากต่างประเทศ		1.3	1.5	1.5	0.9	1.2	0.5	0.5	0.4	1.1
ไม่ทราบ		-	-	0.2	-	-	-	-	-	-
หญิง		59.9	146.2	56.1	40.6	45.7	37.4	31.5	28.8	31.8
ย้ายเข้าเขตเมือง		25.5	52.7	21.0	19.4	22.1	18.3	14.1	13.0	13.8
จากเขตเมือง		14.5	29.0	11.7	10.9	11.6	11.2	8.6	9.4	8.9
จากเขตชนบท		10.0	21.7	8.3	7.3	8.6	6.7	4.6	3.3	4.0
จากต่างประเทศ		1.1	1.9	1.0	1.1	1.9	0.3	1.0	0.4	0.9
ไม่ทราบ		-	-	-	-	-	-	-	-	-
ย้ายเข้าเขตชนบท		34.4	93.5	35.0	21.3	23.5	19.1	17.4	15.7	18.0
จากเขตเมือง		18.4	58.1	21.2	10.2	11.8	8.7	8.5	7.6	8.7
จากเขตชนบท		15.4	33.0	13.1	10.4	10.9	9.8	8.5	7.8	8.7
จากต่างประเทศ		0.6	2.4	0.5	0.7	0.8	0.6	0.4	0.4	0.6
ไม่ทราบ		-	-	0.2	-	-	-	-	-	-

ความต้องการพัฒนาขีดความสามารถ

แนวคิด

การพัฒนาขีดความสามารถของแรงงาน เป็นการพัฒนาศักยภาพของกำลังแรงงานในประเทศ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ เพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) แบบเต็มตัว ดังนั้นประเทศไทยจะมีแรงงานทักษะจากประชาคมอาเซียนเข้ามาเป็นตัวเลือกในการสมัครแข่งขันเข้ามาทำงานในองค์กรทั้งภาคการผลิตและภาคการบริการต่าง ๆ ทำให้แรงงานไทยจะต้องพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มทักษะให้พร้อมในการแข่งขัน

□ สูตรการคำนวณ

อัตราความต้องการพัฒนาขีดความสามารถตนเองของประชากร

$$= \frac{\text{จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ต้องการพัฒนาขีดความสามารถ} \times 100}{\text{จำนวนประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป}}$$

สัดส่วนผู้หญิงที่เข้ารับการพัฒนาทักษะฝีมือเสริมสร้างศักยภาพการหารายได้

$$= \frac{\text{จำนวนผู้หญิงที่เข้ารับพัฒนาทักษะฝีมือเสริมสร้างศักยภาพการหารายได้} \times 100}{\text{จำนวนผู้เข้ารับพัฒนาทักษะฝีมือเสริมสร้างศักยภาพการหารายได้ทั้งหมด}}$$

□ การวิเคราะห์

อัตราความต้องการพัฒนาขีดความสามารถของประชากรในประเทศไทย มีแนวโน้มความต้องการพัฒนาขีดความสามารถที่ลดลง และเมื่อทำการเทียบสัดส่วนผู้หญิงที่เข้ารับการพัฒนาทักษะฝีมือเสริมสร้างศักยภาพการหารายได้นั้นกลับมีแนวโน้มที่สูงขึ้น

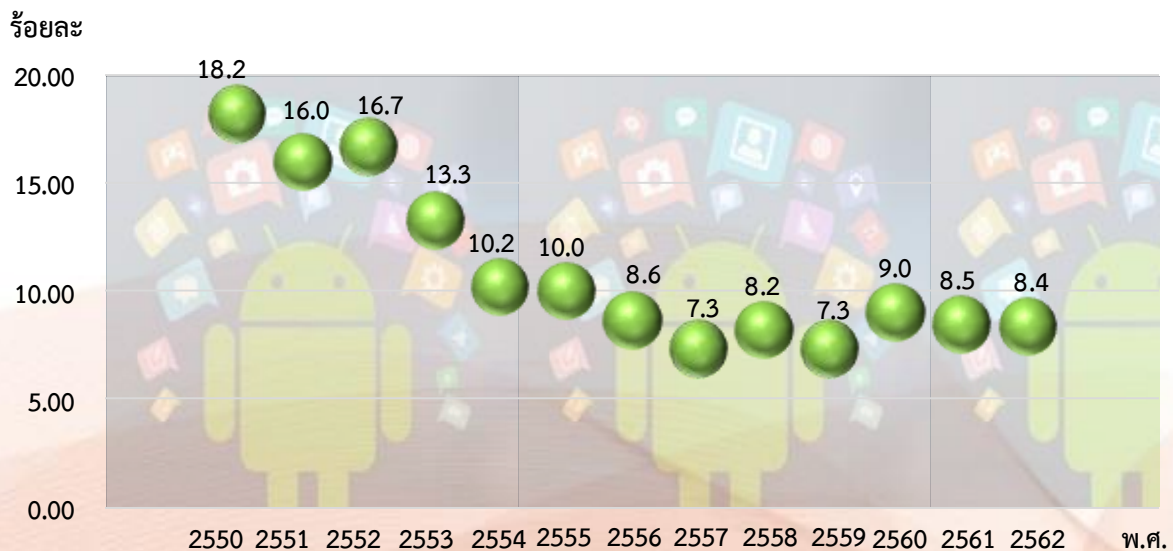

ตาราง 28 อัตราความต้องการพัฒนาขีดความสามารถตนเองของประชากร พ.ศ. 2550 - 2562

พ.ศ.	ประชากร อายุ 15 ปีขึ้นไป (‘000)	ผู้ที่ต้องการ พัฒนาขีดความสามารถ (‘000)	อัตราความต้องการ พัฒนาขีดความสามารถ (%)
2550	50,824.2	9,252.0	18.2
2551	51,412.0	8,211.1	16.0
2552	52,565.2	8,752.9	16.7
2553	53,226.6	7,068.1	13.3
2554	53,807.8	5,483.0	10.2
2555	54,322.3	5,416.7	10.0
2556	54,829.7	4,696.6	8.6
2557	54,686.9	4,002.1	7.3
2558	55,090.3	4,492.9	8.2
2559	55,471.9	4,055.1	7.3
2560	55,828.5	5,030.9	9.0
2561	56,159.5	4,757.1	8.5
2562	56,465.2	4,728.4	8.4

แผนภูมิ 27 อัตราความต้องการพัฒนาขีดความสามารถตนเองของประชากร
พ.ศ. 2550 - 2562

แผนภูมิ 28 สัดส่วนผู้หญิงที่เข้ารับการพัฒนาศักยภาพฝีมือเสริมสร้างศักยภาพการหารายได้
พ.ศ. 2550 -2562

